

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisli se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflijeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODBUZNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 28. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

IZJALOVLEN HITLERJEVSKI PUČ

Senzacionalno razkritje pruske policije — Hitlerjevci so namerali izvesti pohod na Berlin in se polastiti oblasti

Berlin, 18. marca. Šele sedaj se doznavajo podrobnosti o pripravah narodnih socialistov, ki so namerali za primer, da Hitler ne bi bil izvoljen za predsednika nemške republike, izvršiti državni udar. Le čujčnosti državnih oblasti je pripisovati, da se je ta nakana Hitlerja izjalovila. Glavno vodstvo Hitlerjeve stranke je izdalo v četrtek pred volitvami tajna navodila vsem svojim organizacijam, v katerih se naglašajo med drugim:

Za primer, da Hitler ne bi bil izvoljen za predsednika, naj izdajo voditelji napadalnih čet svojim podrejenim nalog, naj ostanejo mirni in naj nikar ne izvajajo nasprotikov. V teku leta 1932 bo Hitler svečano prevzel oblast v Nemčiji, če ne legalnim potom, pa s silo. Napadalne čete Hitlerja štejejo trenutno 520.000 dobro oboroženih mož. Razpolagajo z velikimi zalogami orožja in municije ter jih je mogoče v 48 urah transportirati na poljubni kraj v Nemčiji. V navodilih se dajejo nadalje instrukcije motoklističnim oddelkom in mitraljejskim oddelkom, tehnični oddelki pa so dobili nalog, da morajo takoj po odhodu napadalnih čet v bližini garnizij državne vojske razdreti železniške proge, da se tako onemogoči transport čet. Ta navodila veljajo tudi za člane policije in državne brambe, ki so člani narodno socialistične stranke.

Vodstvo narodnosocialistične stranke skuša vse te vesti zanikati, vendar pa je uradno ugotovljeno, da niso brez vsake osnove. Prusko notranje ministrstvo je na dan volitev odredilo hišne

preiskave pri raznih znanih voditeljih narodnih socialistov ter je o rezultatu teh preiskav izdalo obširno uradno poročilo, ki ugotavlja med drugim:

Policijske ugotovitve na Pruskem dokazujejo, da so bile na dan volitev tako zvane napadalne čete narodnih socialistov v strogi alarmni pripravljenosti. Nalog zato je bil izdan od vrhovnega vodstva stranke v Monakovem. Stevilne ugotovitve policije v vseh delih Pruske dokazujejo, da so bile te priprave izvedene sistematično in da se je resno mislilo na nasilno akcijo. V Holsteinu so dobili člani napadalnih čet strog nalog, da morajo 12. marca biti pripravljene ter se oskrbeti tudi z živili za daljšo dobo. Obstojal je namen, da bi se te ljudi z avtomobili prepeljalo v Berlin. V očetem nasprotju z zaprišeno izjavo voditelja narodnosocialistične stranke, da ne misli na nikako nasilje, je dejstvo, da so bile pri pripadnikih narodnosocialistične stranke najdene velike zaloge orožja in municije. Tudi izgredi zadnje dni pred volitvami dokazujejo, da so pristajali narodnosocialistične stranke brez dovoljenja imeli orožje. Pa ne samo to, pri hišnih preiskavah v Berlinu so bili najdeni tudi točno izdelani napadalni načrti. Narodni socialisti so namerali obkoliti Berlin in ga popolnoma izolirati. Vse te priprave so dokaz, da so narodni socialisti pripravljali državljansko vojno ter se namerali pri tem sklicevati na borbo proti komunizmu. Poročilo zaključuje, da pruska državna vlada takega početja ne more več mirno gledati. Tudi pod pri-

sego podane izjave, da narodnosocialistična stranka ne misli na nasilno izpremembo reda in režima, oblasti tako dolgo ne morejo več upoštevati, dokler delo voditeljev narodnosocialne stranke ne bo v skladu z njihovimi izjavami. Pruska vlada tudi ne misli na to, da bi mirno gledala, kako se javno oborožuje cela armada, ki ne stremi samo za pobijanjem državne avtoritete, marveč predstavlja glavno povzročiteljico vseh nemirov in neredov.

Vsa javnost z napetostjo pričakuje kako stališče bo zavzelo vodstvo narodnosocialne stranke k temu razkritju pruske vlade.

Še nova odkritja

Berlin, 28. marca. Hišne preiskave pri narodnih socialistih se nadaljujejo. V teku včerajšnjega dne je policija zaplenila ogromno korespondenco med vrhovnim vodstvom stranke in berlinskimi vodstvom napadalnih oddelkov. To korespondenco proučujejo sedaj na policiji in zatrjuje se, da bodo prišla na dan še nova senzacionalna odkritja.

Kaj pravi Hitler

Berlin, 18. marca. Današnji listi objavljajo kratko izjavo Hitlerja, ki pravi, da koncentracija napadalnih oddelkov narodnosocialistične stranke ni nič novega. To se je zgodilo še pred vsakimi volitvami, ker hoče stranka zaščititi svoje pristaje pred pokljom s strani komunistov in socialističnih demokratov. Hitler tudi trdi, da je o vsem tem že tedaj pred volitvami obvestil notranje ministrstvo.

Za pocenitev posojil in kreditov

Z novim zakonom o določitvi najvišje obrestne mere se bodo znatno pocenili krediti in posojila, kar bo nedvomno pripomoglo k omiljenju sedanje gospodarske stiske

Beograd, 18. marca. Kakor smo že napovedali, je ministrski svet sklenil predložiti Narodnemu predstavništvu v zakononjenje zakon o maksimiranju obrestne mere.

Po zakonskem načrtu, ki je že sestavljen, bodo smeli denarni zavodi zahtevati za posojila največ dvakrat tako visoke obresti, kakor jih plačujejo za hranilne vloge. Da pa se prepreči oduševanje, zlasti tako zvano »zelenjaštvo«, ki si je razpaslo v nekaterih pokrajinah, določa zakon, da smejo privatne osebe zahtevati samo obresti, ki so za dva odstotka nižje, kakor najnižja obrestna mera denarnih zavodov v dotičnem okolišju. Če bodo torej denarni zavodi po določbah tega zakona smeli zahtevati 10 odstotkov, bo smel privatnih zahtevati največ osem odstotkov.

Obresti, ki bi bile višje, kakor določa ta zakon, dolžniku ni treba plačati, pa tudi ne v primeru, da bi višje obresti prisodilo sodišče s pravomočno razsodbo. Z dnem, ko bo stopil ta zakon v veljavo, se bodo morale avtomatično znižati na najvišjo dopustno mero vse višje obresti, tudi za stara posojila, ki

so bila najeta pred uveljavitvijo tega zakona.

Načeloma se obresti ne smejo zahtevati v naprej, prav tako pa tudi ne posebne dajatve, kakor takse, stroški itd. Vsako izpremembo obrestne mere morajo denarni zavodi objaviti 15 dni prej, predno se uveljavijo, obenem pa prijaviti pristojni nadzorni oblasti. Za kršitve tega zakona so določene zelo stroge kazni. Denarne globe znašajo do 100.000 Din, razen tega pa se lahko krivec kaznuje z odvzemanjem koncesije. Minister za trgovino in industrijo se pooblašča, da od časa do časa predpiše obrestno mero za zastavljajlnice.

Znižanje obrestne mere bodo gotovo toplo pozdravili vsi gospodarski krogi, saj posebno še kmetje in namočenci, pa je danes skoro vsakega zadolžen in mora često plačevati pretirano visoke obresti, ki dosegajo skupno z različni drugimi postranskimi dajatvami navadno 16 odstotkov, ne redko pa celo še več. Ta pocenitev posojil in kreditov bo gotovo tudi mnogo doprinesla k splošni pocenitvi in omiljenju sedanje gospodarske stiske.

Razprava o likvidaciji žitnega režima

Pričetek razprave v Narodni skupščini — Senat nadaljuje proračunsko razpravo

Beograd, 18. marca. Narodna skupščina je včeraj osvojila izpremembe davčnih zakonov, ki jih je predložila vlada v svrhu omiljenja davčnih bremen. Današnja seja Narodne skupščine se je pričela zelo kasno šele okrog 11.15, ker se je poprej vršila seja poslanskega kluba.

Pred prehodom na dnevni red je bilo prečitanih cela vrsta prošelj in pritožb ter dve interpelaciji na ministra za trgovino in industrijo glede žitnega režima. Nato je prešla Narodna skupščina na dnevni red ter pričela razpravo o likvidaciji žitnega režima. Več govornikov je uvodoma zahtevalo, naj bi se o tem vršila obširna razprava ter naj bi zaradi tega minister odstopil od zahtevane najmočnejši. Minister za trgovino in industrijo dr. Kramer je to zahtevo odklonil, opozarjal na nujnost tega zakona. Nato je bilo prečitano poročilo skupščinskega odbora, ki je zakon proučil. Odbor je predlagal nekatere izpremembe. Seja je bila nato zaključena in se bo nadaljevala jutri popoldne.

Beograd, 18. marca. Senat je včeraj popoldne nadaljeval proračunsko razpravo.

Govorilo je večje število senatorjev, med njimi tudi senatorja dravske banovine gg. dr. Ploj in Ivan Hribar. Danes dopoldne je senat nadaljeval načelno razpravo o proračunu. Govorilo so senatorji Anton Vidakovič, Pavle Vujić, dr. Ghušac in dr. Gavrilo. Seja se bo popoldne nadaljevala. Jutri bo senat končal načelno razpravo ter se bo bržkone že na popoldanski seji vršilo načelno glasovanje o proračunu.

1.150.000 brezposelnih v Italiji

Rim, 18. marca. Z. Ze koncem januarja je število nezaposlenih v Italiji po statističnih podatkih presegalo milijon ljudi. Tedaj so zaznamovali 1.051.321 brezposelnih delavcev in delavk. Do konca februarja je nezaposlenost, ki jo tolnakajo poleg drugega kot posledico zime, nastala za novih 100.000 ljudi na 1.147.945, in sicer 903.709 moških in 244.236 žena. V Juljski Krajini so našli 43.793 nezaposlenih delavcev in delavk.

Ghica namerava odstopiti

Bukarešta, 18. marca s. V političnih krogih krozi govorice, da namerava zunanji minister Ghica podati ostavko. Kakor pravijo, bi se rad vrnil na svoje poslaniško mesto v Rimu. Vlada pa zamerkat noče ničesar vedeti o njegovih nameri za demisijo, ki jo je že ponovno izrazil.

Upor mornarjev na Lloydovih ladji

Spit 15. marca. n. Tovorni parnik »Marica Račić«, last Jugoslovenska Lloyda, je včeraj prispel v tukajšnji luko ter je nato varil gradbeni material, namenjen za izvoz v inozemstvo. Davi je parnik odplul iz luke. Ko je prispel na široko morje, se je posadka uprla in prisilila kapitana, da je krenil nazaj v luko. Do upora je prišlo zaradi tega, ker Jugoslovenski Lloyd ni hotel podpisati kolektivne pogodbe z mornarji. Z zadevo se bo sedaj bavilo sodišče.

Novi samomori zaradi Kreugerja

Berlin, 18. marca s. V Weisensteinu na Estonskem se je obesil vodilni ravnatelj tovarne za vžgalice, ki je bila last Kreugerjevega koncema. Ravnatelj je izgubil vse svoje premoženje zaradi padca Kreugerjevih delnic. V Stockholmu se je iz obupa zaradi krize v Kreugerjevem podjetju sam usmrtil trgovec Lorenzen, ki je natožil vse svoje premoženje v Kreugerjeve delnice. Razen njega se je v Stockholmu usmrtil še neki knjigovodja, ki je zaradi padca Kreugerjevih vrednosti izgubil mnogo denarja.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2281.74—2293.13, Berlin 1343.03—1354.83, Bruselj 790.13 do 794.07, Curih 1094.35 — 1099.85, London 204.46—206.06, Newyork ček 5635.87 do 5664.13, Pariz 222.78—223.90, Praga 167.42 do 168.28, Trst 291.99—294.39.
INOZEMSKÉ BORZE.
Curih: Beograd 9.02, Pariz 20.35 in pol, London 18.70, Newyork 516.87, Bruselj 72.20, Milan 26.70, Madrid 39.20, Amsterdam 208.50, Berlin 123, Sofija 3.74, Prag 15.30, Varšava 57.90, Bukarešta 3.09.

Tardieu zadovoljen

Zenevski razgovori o podunavski federaciji zaključeni Sledila bodo diplomatska pogajanja

Zeneva, 18. marca. Francoski ministriški predsednik Tardieu je snoči odpoval v Pariz. Pred svojim odhodom je ponovno posetil jugoslovenskega zunanjega ministra dr. Marinkovića ter ga pri tej priliki obvestil o poteku svojih razgovorov, ki jih je imel zadnje dni v Zenevi z zbranimi državniki.

Zeneva, 18. marca. Razgovori o načrtih za gospodarsko pomoč podunavskim državam, ki so se vršili v Zenevi med zastopniki zainteresiranih držav, so v glavnem zaključeni. Glavni rezultat teh razgovorov je v tem, da je bilo sklenjeno, naj se vprašanje podunavske federacije razpravlja med diplomati ter v prvi vrsti poskuša doseči sporazum med zainteresiranimi evropskimi vesilicami, to je Francijo, Anglijo, Italijo in Nemčijo. Razpravlja se tudi o finančni akciji eventualno s pomočjo posebnega posojila Društva narodov. O tem vprašanju bo razpravljala tudi finančni odbor Društva narodov, ki zaseda v Parizu.

Pariz, 18. marca. Objava nove nemško-rumunske pogodbe je izzvala v francoskih političnih krogih veliko razburjenje. Listi povdarjajo, da gre pri tem za protiakcijo Nemčije proti Tardieujevemu načrtu. »Pertinax« piše, da bi pomenilo uveljavljanje te pogodbe definitivno uničenje Tardieujevega načrta. Uveljavljanje te pogodbe pa je odvisno od pristanka rumunskih sosednih držav, ki pa skoro gotovo ne bodo mogle v to privoliti, ker bi to pomenilo popolno uničenje njihovega proračunskega ravnotežja.

Pariz, 18. marca. »Temps« poroča, da je Tardieu s potekom svojih razgovorov v Zenevi prav zadovoljen. Prepričan je, da bo kljub vsem oviram, ki so se pojavile, njegov načrt vendarle prodrl, ker je jasno, da v sedanjih gospodarskih in finančnih prilikah ni drugega izhoda. Prva etapa njegovih razgovorov je končana in sedaj se bo pričela druga etapa, ki se bo nanašala predvsem na vprašanje kreditne podpore podunavskim državam.

Politično premirje v Nemčiji

Berlin, 18. marca. AA. Wolffov urad poroča: Danes je bila objavljena naredba predsednika republike, ki z njo odreja mir za časa velikonočnih praznikov. V tem času so prepovedani politični shodi, manifestacije, razširjanje političnih brošur in plakati politične vsebine. Premirje bo trajalo od 20. marca do 3. aprila.

Znižanje plač uradniških pripravnikov, dnevnica-čarjev in honorarnih uslužbencev

Nova uredba finančnega ministra — Prejemki se znižajo za 5 do 10 odstotkov

Beograd, 18. marca. AA. Ministrski svet je na predlog finančnega ministra predpisal uredbu o izpremembah in dopolnitvah z dne 29. oktobra 1931.

Čl. 1. V § 1 je treba dodati te nove člene:

3. Od 1. aprila 1932 prejema uradniški pripravnik svojo mesečno plačo po draginskih razredih in sicer:

I. V strokah, kjer so zvanja razporejena v osem skupin, v prvem draginskem razredu 1.525 Din, v drugem draginskem razredu 1.275 Din in v tretjem draginskem razredu 1.175 Din.

II. V strokah, kjer so zvanja razporejena v devet skupin, v prvem razredu draginje 1.320 Din, v drugem draginskem razredu 1.070 Din, v tretjem draginskem razredu 970 Din.

III. V strokah, kjer so zvanja razporejena v deset skupin, v prvem draginskem razredu 1.205 Din, v drugem draginskem razredu 955 Din, v tretjem draginskem razredu 905 Din.

IV. Poleg plače iz prejšnjega odstavka pripada uradniškim pripravnikom še rodbinska draginjska doklada mesečnih 140 Din.

Čl. 2. § 2 preneha veljati s 1. aprilom 1932.

Čl. 3. V § 3 je treba dodati nov odstavek, ki se glasi:

2. Rodbinska draginjska doklada, predvidena v čl. 10 in 14 uredbе o draginskih dokladah duhovnikov vseh, v ustavi priznanih veroizpovedi (D. R. br. 88900 z dne

28. julija 1925) znaša mesečno 140 Din.

Čl. 4. V § 4 se pristavita dva nova odstavka, ki se glasita:

2. Nagrade dnevnica-čarjev in honorarnih uslužbencev se znižajo s 1. aprilom 1932 za 5 odstotkov od bruto zneska njihovih prejemkov na dan 31. marca 1932. Če tako znižana nagrada ne dosega najvišje začetne nagrade, predvidene v uredbi o velikosti nagrad dnevnica-čarjem dotičnega resora, tedaj je treba rok, ki je predpisan za povišanje nagrad, računati z dnem sprejema v službo države oziroma z dnem zadnjega povišanja.

3. Nagrade pogodbenih uradnikov se zmanjšajo s 1. aprilom 1932 za 10 odstotkov od bruto zneska. Tako zmanjšane nagrade se ne smejo po počku pogodbenega roka povečati z novo pogodbo.

Čl. 5. V § 5 se dodajo tile novi odstavki:

6. Specialne nagrade in specialne doklade k plači v denarju in stalni honorarji, zmanjšani po določbi prvega odstavka tega paragrafa, se znižajo s 1. aprilom 1932 za 10 oziroma 5 odstotkov od bruto zneska.

8. Prejemki pocincev, znižani po določbi tretjega odstavka tega člena, se znižajo s 1. aprilom 1932 še za 4 odstotke od bruto zneska.

Čl. 6. Ta uredba stopi v veljavo 1. aprila 1932.

Zastoj v trgovinskem prometu z Avstrijo

Predsednik avstrijsko-jugoslovenske zbornice na Dunaju o položaju Nevzdržni kliring povzroča ogromno škodo

Dunaj, 18. marca. AA. Predsednik jugoslovensko-avstrijske trgovske zbornice na Dunaju dr. Eduard Lichtenstein je imel snoči v veliki dvorani Kursalona predavanje o trgovinskih odnosih med Avstrijo in Jugoslavijo v zvezi s sedanjo devizno politiko. Predavanja so se udeležili odlični številni zastopniki avstrijskih gospodarskih krogov.

Govornik je najprvo predložil statistične podatke o skrajno nepovoljnem razvoju obojestranskega trgovskega prometa v zadnjih mesecih. To velja zlasti za čas, odkar so stopile v veljavo devizne uredbe. Govornik je ostro obsodil, da se zaradi zaščite domače valute izdajajo tako dalekosežni ukrepi o deviznem prometu brez predhodnega dogovora z neposrednimi interesi. Misli je predvsem na ukrepe, ki jih je izdala avstrijska vlada. Govornik je obsodil tudi obstoječi jugoslovensko-avstrijski sporazum o kliringu, ki ne upošteva interesov obojestranskih uvoznikov in izvoznikov. Avstrijski vladi je bilo pri tem le za to, da zaščiti svojo valuto in da dá šilingu vrednost, ki jo v prometu nima. Zato leži pri avstrijski narodni banki kakih 40 milijonov Din brez vsakih obrestí in v ogromno škodo interesov. Kliringni sporazum je zadal avstrijski trgovini strahovite udarce. Govornik je mnenja, da bi kazalo ure-

dití bodoče odnose na podlagi zasebnega kliringa. Avstrijska narodna banka je se vedno na stališču, da obdrži tuje valute iz tranzitnih poslov, čeprav pripadajo te valute državi odkoder je blago, ne pa Avstriji. Na kraju svojega predavanja je govornik priporočal gospodarskim krogom Avstrije, naj usmerijo svoj izvoz na Jadransko morje.

Amerika za Evropce zaprta

Washington, 18. marca. Gospodarska komisija reprezentančne zbornice je sprejela zakonski načrt, po katerem se prepoveduje do nadaljnjega vsako priseljevanje iz Evrope.

Iz državne službe

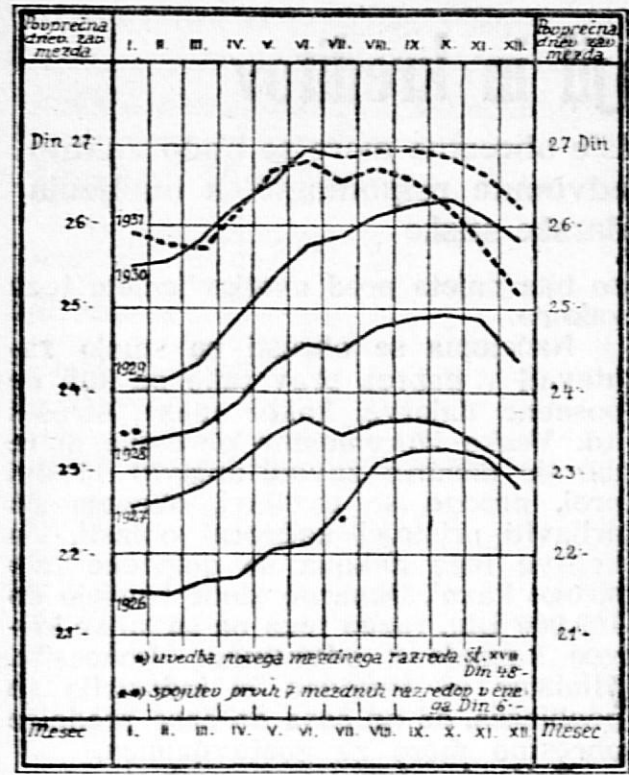
Beograd, 18. marca. Vpokojeni so Karel Pribil, prof. ženskega učiteljskega v Mariboru, dr. Vladimir Herle, prof. realne gimnazije v Kranju in Fran Zupančič, učitelj v Gerlancih. Z odlokom ministra za socialno politiko je postavil uradniški pripravnik dr. Anton Bajec, za sekundarnega zdravnik pri državnih bolnicah v Ljubljani in uradniški pripravnik Ivan Genusi za tehničnega uradnika pri Higijenskem zavodu v Ljubljani.

Razvoj gospodarske krize pri nas

Zanimive grafične slike o spremembah števila zavarovanih delavcev in delavskih plač

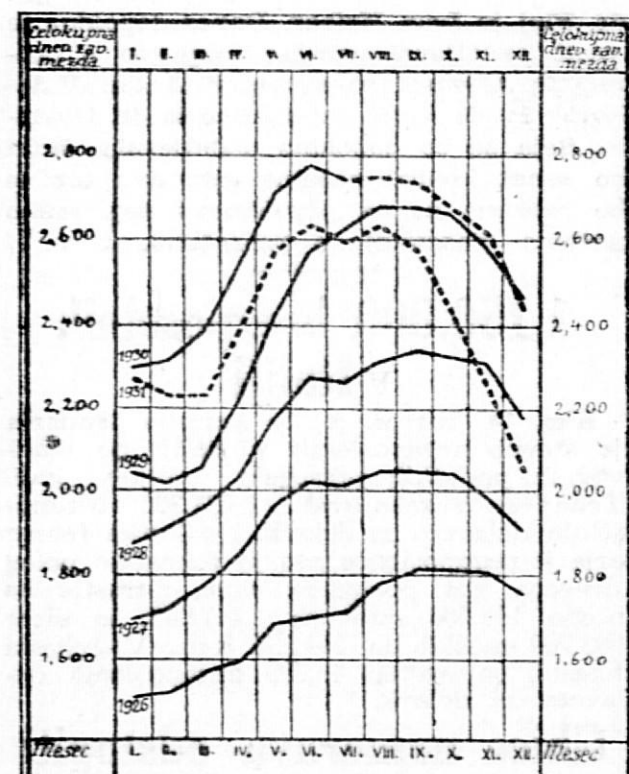
Ljubljana, 18. marca.

»Slovenski Narod« je svoječasno že poročal, kako izgleda naša gospodarska kriza v luči statistike OUZD-a v Ljubljani. Dodatno k temu poročilu prinašamo še naknadno grafične slike o spremembah števila zavarovanih delavcev in zavarovanih delavskih plač v času od januarja 1926 do decembra 1931, t. j. v času našega največjega gospodarskega razmaha in naše največje gospodarske krize v povojnem času.

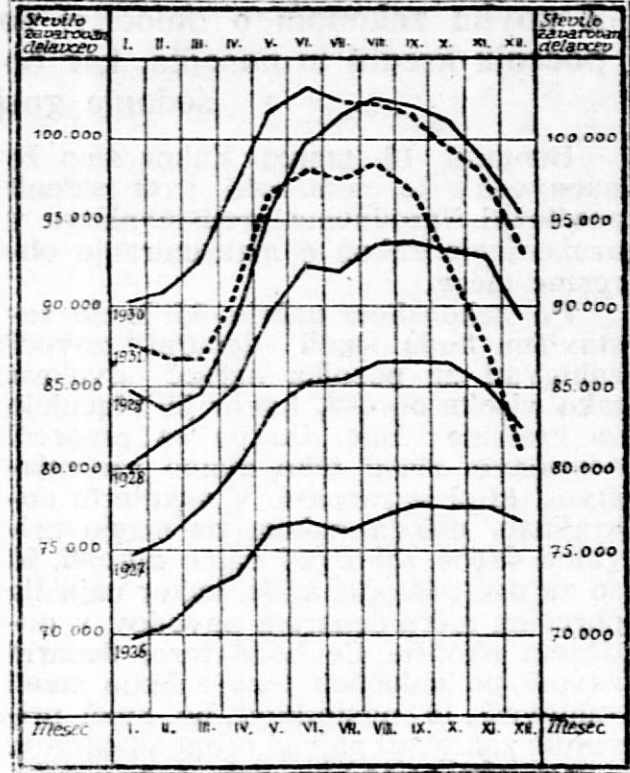
Slika 1. se nanaša na članstvo OUZD-a. Od januarja 1926 do junija 1930 je število delavcev rapidno naraščalo, vsako leto za ca 6.000 oseb. Na sliki je razvidna tudi velična sezajke zaposlitve naših delavcev. V juliju 1930 se je začela kriza z otvoritvijo tako zvanega ruskega lesnega »dumpinga«. Ze v avgustu istega leta je padlo članstvo OUZD izpod stanja 1929. V prvi polovici 1931 je kriza počasi napredovala. V drugi polovici 1931 je pa začela kriza — radi pomanjkanja gotovine — rapidno naraščati. V juniju je padlo članstvo pod nivo 1929, v oktobru pod nivo 1928 in v decembru že pod nivo 1927. Redukcije delavcev se nadaljujejo tudi v letu 1932. Iz zadnjih mesečnih poročil OUZD-a je razvidno, da se bliža članstvo stanju leta 1926, t. j. stanju ob koncu naše deflacijske krize.

Slika 2. se nanaša na celokupno dnevno

Slika 2. se nanaša na celokupno dnevno

zavarovano mezdo vseh članov OUZD-a. Celokupni dnevni zavarovani zaslužek je znašal meseca junija 1930 t. j. tik pred krizo skoraj Din 2.800.000. V decembru 1931 je padel skoraj na Din 2.000.000. V februarju 1932 pa znaša glasom zadnjega mesečnega poročila OUZD-a celokupna dnevna zavarovana mezda samo še Din 1.800.000. Izgubo enega milijona dinarjev dnevnega delavskega zaslužka moramo pripisovati deloma seziji, pretežno pa gospodarski krizi. Slika 3. se nanaša na povprečno dnevno zavarovano mezdo, katera odgovarja — kakor znano — faktičnemu dnevnemu zaslužku povprečnega delavca. Tudi povprečna

zavarovana mezda je začela padati v juliju 1930 t. j. v začetku krize vendar ne tako hitro kot članstvo. Stvarno padanje delavskih plač je vedno nekoliko večje. Vzemimo primer, da je podjetnik, ki je plačal delavca pred krizo po Din 30.— dnevno prijavil istega OUZD-u »pomotoma« samo z Din 25.— dnevnega zaslužka. Med krizo je pa podjetnik reduciral plačo od Din 30.— na Din 25.— dnevno. Takih krajsanj delavskih plač OUZD ne more upoštevati v statistiki in tako izkazana povprečna zavarovana mezda bolj počasi pada, nego faktičen zaslužek delavca.

Aforizmi

Človek se lahko češče zmoti, ne more pa tega navadno niti enkrat priznati. Ko človek menja nazore, se navadno prejšnjih več ne spominja.

Prijateljstvo je lepo, dokler si prijatelj, pozneje se ti pa gabi ter se ga sramuješ. Najboljši prijatelj je navadno le tisti, ki ga niti ne poznaš in dokler ga ne spoznaš.

Ljudje vedno priporočajo močno voljo, ne puste pa nikomur proste volje.

Nikdar ne govori glasno o svojih bolečinah in prijateljstvu, ker se tuje bolečine vsak veseli, prijateljstvo ti pa zagrene najzaupljivejši prijatelj.

Zlato je med ljudmi boljši posredunik kot miroljubna beseda.

Učitelj je vedno več kot učenec.

Besedo imajo naši čitatelji

Kolosalna kulturna pridobitev

Zima je še in mesec marec je že. Hitan na delo, po pločniku mi prihaja naproti mlad, elegantno obločen gospod. Poznam ga, višji uradnik je in še doktor povrnan. Ko se mi približa na nekaj korakov, se ustavi, razkorači, odkaslja pljuve junaško na pločnik in odhiti naprej, ne da bi se zavedal, kaj je storil. Ali je to kulturna 20. stoletja? Zgražamo se nad ljudmi, ki pljujejo na tla v sobah; ali mislite, ljudje božji, da je to kaj bolj naprednega če opljuvate ceste in stopnice naših hiš in javnih uradov? Preprost človek, ki pljuje v sobi na tla, morda še nikoli ni slišal predavanja, ali čital knjige ali članka o higijeni, dočim izobraženi človek prav dobro ve, da spada ravno pljuvanje med najosnovnejše pojme higijene. Naše ulice in ceste so vsako jutro pokrite s pljujki, da se ti obrača želodec, zatiska oči in si prišljen kreniti na sredo ceste med vozove in brozgo.

Bog varuj, da bi se kdaj kdo pregrešil in rekel, da mi nismo najkulturnejši narod na svetu, saj to vendar prav ob vsaki priložnosti tudi dejansko dokazemo! Orientalec si sezuje čevlje, v katerih je hodil znanj, prec vrati svojega stanovanja, mi pa hodimo po svojih stanovanjih s prv tistimi čevlji, kakor smo hodili znanj po pljujki. Ko nastopi zima in z njo prehladi, bi morali po naših mestih viseti napis: »Ovirjui in pod šipo, s katerimi bi naše splošno občinstvo prosil naj ne uporablja obočnikov za pljuvalnike, temveč naj se v sobi ako nima pri sebi kosa papirja kamor bi zavil svoj pljuvek, posluži tistih mrežastih odprtih, kamor se v deževju izteka voda. Pljuvati v žepni robcu je enako nedopustno: pri nas še nimamo trojeva za branje, pri katerem čaka pešice ne pride v čisto s pljujki. Tudi pljuvalnik v stanovanju je že nekaj ogačenega samo na sebi in neopustljivo je, da m zdrav ljudje zahtevamo, da čisti za nam pljuvalnik žera, ki tam istočasno odga in neguje deco in nam pripravlja hrano.

Morda se bo kdo čutil prikrajšanega na svobodi? Temu svetujem, naj si poišče zadostnja pri mestni občini ljubljanski. Če bo pritožen imel dobra priporočila od Higijenskega zavoda in od gg. mestnih poletarjev, ki so nastavljeni za to, da pomotajo po cestah prah in smeti, ne pa pljuvke, bo morda dosegel, da bo dala mestna občina postaviti po mestu, po naši lepi beli Ljubljani javne pljuvalnike. Kakšna kolosalna pridobitev za tako lepo mesto! Ljubljana bo prav gotovo prvo mesto na svetu, ki se bo lahko ponašalo s takim velikim kulturnim napredkom.

Jurij M.

Še Streliška ulica

V sredo se je v našem listu neki G. v svojem upravičenem navdušenju za sokolstvo zavzel, naj bi se sedanja Streliška ulica imenovala Tyršova. Svoj predlog utemeljuje tako-le: »Pred mnogimi desetletji — menda bo skoro polstoletja — je bila na sedanjem ljubljanskem domu nemška: »Schissstätte«. Društvo je bilo takrat čisto nemško... Bres komentarjev, ki sicer zelo silijo v peroc. Ze prej pisec vprašuje: »Komu na ljubo in čast je ta stari naziv?«

Gospodu G. torej za danes v naglici nekaj komentarjev, da bo vedel, komu na ljubo in čast je ta stari naziv in da se drugič v svoji prenapetosti ne bo več tako hudo zaletel.

Ulica ima svoje prastaro ime v spomin na junaško požrtvovalnost ljubljanskih meščanov, ki so se tu vadih v streljanju za obrambo mesta pred Turki in drugimi sovražniki. Tu za gradom sta bili namreč najmanj dve streliški in tudi »Salutarplantage«, kakor so tedaj imenovali »varne za smodnik. Če bi stari ime že izpreminjali, bi ulico imenovali po Antonu Linhartu, ki si je tu postavil hišico, ko mu je mestna občena l. 1792. poklonila 277 kvadratnih seznejev ničvredne rebel.

Naši zgodovinarji Valvasor, Dimitz, Radies in Vrnovec trdijo, da je bilo tu strelišče od prastarih časov. Ob prvih turških upadih v XV. stoletju se je meščanstvo vojaško organiziralo in vadilo v streljanju na strelišču, ki je bilo pod nadzorstvom mestnega sveta. Ustanovila se je tudi Družba ostrostrelcev, naše najstarejše društvo, ki še danes deluje pod imenom Društvo ostrostrelcev. Za leto ustanovitve računa društvo 1562., ker slavna Celovška kronika v verzih opisuje strelske tekme 14. julija tega leta, a sodni protokol že l. 1551. piše o njej, ko je družba prosila magistrat za blago za hlače, ki je moralo najmanj 12 strelcev tekmovati zanj. In v tej višji in tudi v rešitvi pravita društvo in magistrat, da je ta navada »wie von altersher«, torej so naši meščani že najmanj 100 let prej bili pripravljani žrtvovati življenje za svoj rojstni kraj. Preprosti obrtniki so bili tu prav jim je prišlo tudi 12 parov hlače, ki so tekmovali zanje. Tudi njih strelšče se bilo že stari in trdijo, ker je že l. 1568. mestni svet naročil postaviti novo. Vaše polstoletje, gospod G., se je torej kaj hitro izpremenilo v polstoletja!

Poleg meščanskega strelšča je bilo pa tu tudi strelšče plemenske in civilne strelske čete — adelige und Civil - Schiesscompagnie, ki jo je l. 1707. ustanovil Krisostom pl. Guethaimb in so bili njeni člani meščani in tudi študentje, a visoko plemstvo je imelo svoje strelšče na vrhu Turjaških v Gradišču. Strelšče strelske čete so morali že 1732. podreti in prestaviti na grajski hrib. Na strelišču Družbe ostrostrelcev so pa streljali tudi razni me-

ščanski kori in garde, namreč Meščanska bramba, ki se je l. 1711. razvila iz Družbe ostrostrelcev, nadalje Meščanski infanterijski zbor, ki se je pozneje imenoval Grenadirski divizija, pozneje tuji l. 1793. ustanovljeni Meščanski lovski zbor, od l. 1816. do 1820. Meščanski zbor in končno tudi Narodna garda, ki je l. 1848. vzdrževala pod slovensko zastavo mir in cel v Ljubljani. V vseh teh organizacijah so bili meščani, zlasti pa obrtniki, trgovci in študentje, ki so bili seveda po ogromni večini vedno za varnost mesta vneti Slovenci.

In prav tako je z Društvom ostrostrelcev, ki je bilo res nekaj desetletij pred prevratom v rokah nemško mislečih somoščanov, dolga stoletja prej pa ni bilo nobene razlike med njimi. O strelskih tekmah so ponvalno pisale l. 1798. Vodnikove »Novice«, a vodnik sam je bil »Corpsparet« meščanskih grenadirjev, ko je družba l. 1804. pričela graditi mogočno novo strelšče, sedanji Ljudski dom, je njen predsednik, slovenski mecen Žiga Zois daroval 2000 goldinarjev, nad 25 let je družbi predseval po Prešernu opevani slovenski župan Hradecky in ko so mu ob 25-letnici vzdali l. 1845. mramorno ploščo, ga je naslikal slavni naš slikar Miha Stroj, deklariral so pa slovensko prigodno pesem dr. Lovra Tomana. Prešernov šef in pisatelj dr. Orbach je bil l. 1847. višji strelski mojster, najboljši Prešernov prijatelj Andrej Smole pa že l. 1833., a Miha Smole je bil strelski mojster od l. 1834. do 1842. in od 1836. do 1842. Ali ne poznate tarče iz l. 1814. z najbrže Vodnikovimi verzji: Odršen je svet...? Drugo tarčo je l. 1833. dal Andrej Smole z napisom:

Tu!te, mi!aute, lajate
Moj pot mi ne sprehodite.

Ob 300-letnici družbe 1862. je pesnik Miroslav Vilhar dobil pri streljanju srebrni pokal in dal tarčo z napisom: Tudi slepa kura zrna najde, tedaj je pa dobil tudi zdravnik Gregorčič 4 dukate, a poznejši deželni glavar in ustanovitelj čitalnice v Škofji Loki in Kranju Detela drugo na grad, že l. 1865. pa isti rodoljub zopet nagrado. Tedaj so bili tudi nacionalni boji, a še l. 1866. je bil streljanju prisoten ind. slovenski župan Edibin H. Costa, pozneje pa društvo tudi ni bilo nikdar brez slovenskih članov.

Streliška ulica je torej prastaro ime, ki za obdržimo z vso spoštljivostjo, saj je bila ta cesta do l. 1774., ko je Gruber zgradil most čez »Cesarski kanal« tudi glavna cesta z Dolenskega, ki je šla mimo sedanje Westrove vile v Streliško ulico do trdnjavi podobnih Franciškanskih vrat ob sedanji Manrovi hiši. Ta ogromna in najmočnejša ljubljanska utruba je namreč branila Ljubljano pred Turki, ki so z Dolenskega prihajali po Streliški ulici mimo strelšče nad naše mesto. To častljivo, na junaštvo naših prednikov spominjajoče ime torej ohranimo, Tyršu pa dajmo kako lepo in moderno novo ulico.

A. G.

Usoda motociklizma

Ta sport je po splošnem mnenju doma na bogatejših ljudi, v praksi pa, n. pr. v naši državi ni tako. Kdor je vnet za ta sport in se ga je vrnema prijel kot naravno posledica pri nas tako razvitega kolesarjenja, se prej ali slej s požrtvovalnim varčevanjem skopi leta le dokoplje do nakupa motocikla. Tudi je v splošnem izjemni premožnejši ljudi, ki goje ta sport. Ljudje pa, ki si sorazmerno lahko nabavijo motocikel, se navadno pozneje oprimejo avtomobilizma. Resen motociklist pa se z težko dobavljivim motorjem tolike skopi vse nepriljetnosti in doprinese z vztrajnostjo vse materijalne žrtve tako, da se mora na ta račun čisto zelo omejiti v drugih izdatkih.

Vse to je bilo do sedaj kolkortotko možno in še dosegljivo, prenehalo pa bo z novimi bremenji. Pri mnogih, ki posedujejo motor in ki so že dosejali težko zmagovali izdatke, je dvomljivo, če ga bodo mogli obdržati, oni pa, ki so morda hoteli nabaviti si ga, bodo to misel opustili, kajti stroškov imajo pri nabavi takoj na takšah nad 550 Din in pri povprečni teži 130 kg 1105 Din obdavanja letno. K temu računajmo še vzdrževalne stroške, pa pridemo do zaključka, da bo vzdrževanje motocikla mogoče le še poindencem.

Pomisli! je še, da so vsi motocikli prijavljeni vojaški oblasti, ki bo v gotovem primeru razpolagala z njimi.

Motociklist.

Upravi Narodnega gledališča v Ljubljani. Pišejo nam: Ob vhodih in dramsko gledališče so ves čas, kar imamo letošnji sneg, kupi snega in je do dveh vrat, kjer dohaja največ ljudi, narejena tako ozka gaz, da je zelo težko in tudi nevarno hoditi po nji. Zdi se nam upravičena želja, naj sneg čim prej izgine izpred gledališča ali pa naj se vsaj gaz nekoliko razširi, da se ljudem ne bo treba loviti po nji in paziti, da na poledenelih tleh ne padejo. Pa še eno. Zadnji čas se je v gledališču razpasla navada, da gg. posetniki in posetnice prihajajo k predstavam do četrta na 9 in tako motijo igro. Uprava tudi tega ne vidi, da si moramo vsako leto opozarjati, naj napravi red.

— **Lžanska cesta.** Usmiljenja vredni so vsi tisti, ki jo monajo uporabljati peš ob tem vremenu. Radi tega menda pogrešamo že dalje časa tudi gosp. cestarja, ki je drugače stalno na svojem mestu, ki pa bi sedaj tamkaj tem bolj potreben, saj mlakuže same ne znajo najti izhoda v jarek. Tako zvani hodnik je še tudi neuporabljiv, kor niso zorali snega. Tem žalostnejša pa je tudi pot, ki se odcepi proti mestnemu kopalšču in ki ji je tudi ime »lžanska ce-

sta«. Ta je pa sploh po vodo, hodnik je zasnežen in neuporabljiv posebnost pred mestnimi stanovanjskimi barakama, ker tamkaj najbrže nikdo ne ve, da se sneg mora odkidati, ali pa še ni nikdo določil za to. Prosimo torej, da se gosp. cestar ali pa nekdo, ne samo ob vremenskih prilikah nego tudi neprilikah oglasi kaj pri nas ter da se naše zdravje podpira, ne pa uničuje!

NAJVEČJI FILM VSEH CASOV
Ben Hur
kot zvočni film
V GLAVNI VLOGI PRI LJUBLJENI
Ramon Novarro
ZARADI OGROMNE DOLŽINE FILMA
predstave ob 3., 6. in 9. zvečer.
PREDPRODAJA VSTOPNIC OD 11. DO POL 13. URE!
Zvočni kino Ideal

Beležnica
Koledar.
Danes: Petek, 18. marca katoličanski: Edvard, Marija 7 žalosti, Slavoljub, Cirtl, pravoslavni: 5. marca.
Jutri: Sobota, 19. marca katoličanski: Jožef, Zlata, pravoslavni: 6. marca.
Pojutrišnjem: Nedelja, 20. marca katoličanski: Osveta nedelja, Vlada, pravoslavni: 7. marca.
Današnje prireditve.
Kino Matica: »Dve sreci — en utrip.
Kino Ideal: Ben Hur.
Nadaljevanje predavanja sodnika dr. Bajčiča ob 20.15 v Kazini.
Ljubljanska inženjerska komora. Predavanje univ. prof. dr. inž. Kesala ob 18 v mali dvorani Zbornice TOI.
Akademsko podružnica GIM: Predavanje prof. Kende in Maribora ob 18.
Društvo prijateljev Poljske proslava godu maršala Piłsudskega ob 18. v mali dvorani Unions.
Razstava slik Matije Jame v Jakopičevem paviljonu.
Prireditve na Jožefovo.
Kino Matica: »Dve sreci — en utrip.
Kino Ideal: Ben Hur.
Društvo trgovskih potnikov in zastopnikov v Ljubljani, občni sbor ob pol 9. v veliki dvorani Trgovskega doma.
Društvo kmetijskih strokovnjakov občni sbor ob 9.30 v Zvezdi.
Razstava slik Matije Jame v Jakopičevem paviljonu.
Prireditve v nedeljo.
Kino Matica: »Dve sreci — en utrip.
Kino Ideal: Ben Hur.
Kmetijska družba v Ljubljani: Zborovanje kuncerejcev ob 10. dop. v prostorih Kmetijske družbe.
Šentjakijski gledališki oder »Sedem njegovih grobov« gostovanje v Sokolskem domu na Vrhu ob 20.15.
Dežurne lekarni.
Danes: Dr. Piccoli, Dunaska cesta, 6 in Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.
Jutri in v nedeljo: Babovec, Kongresni trg 12, Ustari, Sv. Petra cesta 78 in Hočevar, Ljubljana VII. Celovška cesta 34.

Danes premiera sladke operete veselega humorja, razkošja, petja in glasbe
LILIAN HARVEY
En utrip
Partner dražestne Lilian Harvey je mladi, elegantni kavaleri:
Wolfang Albach Betty
Muzika in šlagerji Jean Gilbert
Film, ki bo vsakega očaral in strnil vsa srca v en sam utrip sreče in zadovoljstva!
Predstave ob 4., 1/8 in 9 1/4 zv. in jutri ob 3., 5., 7. in 9.
Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. ure.
Elitni kino Matica
Telefon 2124.

Godovanje v Mladiki

Ljubljana, 18. marca. Irmoglavo zimo opravljamo in brozgo preklinjamo, pa vendar se smejejo pisane butrbo ob Ljubljani in ptički zvrgele po vrtovih. Pomlad bo — prav gotovo bo prišla, saj so se tudi deklice v Mladiki oživele in se nam pokazale kakor vsako leto dva dni pred sv. Jožefom, ko tisti dve luškani miški v pratiki splezate na preslico. Pomlad je v deklicah in lepo je, da jo pokažejo tudi nam, ki je že davno šla mimo nas. In čim dalje je za nami, vedno je lepša, zato nas pa ob sv. Jederti vedno toliko pride.

In prav ta svetnica z miškami je tisti veliki pomladanski praznik, ki privabi v Mladiko toliko gostov, saj vendar deklice ta večer obhajajo god svoje splošno priljubljene ravnateljice ge. Jerice Zemljanove. Velika dvorana, ki je bila prav originalno in efektno okrašena z velikimi cveticami, je že sama s to dekoracijo pokazala, koliko se da doseči z malimi stroški in dobrim okusom, kar je tudi princip vsega delovanja Mladike, namreč praktičnost združena z lepoto. Dvorana je bila seveda polna najodličnejšega ljubljanskega občinstva, ki je v tako mladostni in lepi družbi moralo biti najboljšje volje. Med gosti smo opazili župana dr. Dinka Puca z gospo soprogo, soprogo senatorja gospo Milko dr. Rožičevo, češkoslovaškega vicekonzula g. Cihelko, zastopnika vojske, popularnega polkovnika g. Ljubo Novakovića in pomočnika komandanta štaba g. kapetana Mihiča, občinske svetovalec dr. Fetliča, dr. Šubica, Likozarja in druge, mestnega fizika g. dr. Rusa in direktorja g. Jančigaja, konzula Hienga, gospo direktorja Pečanke, direktorja g. dr. Lajovica, industrialca gosp. Hinka Franzla, večino soveda s soprogi, prav mnogo je bilo soveda starih in mladih fantov. Posebno častno mesto je pa na prireditvi zavzema kot prvi strokovnjak v

mestu in najvišji sodnik v takih zadevah g. Krapež iz »Zvezde«, ki je bil pa v večrajšnji funkciji izredno zadovoljen in poln najsarkastičnejših hvale. In tako zadovoljni so bili tudi vsi gostje, da sta bila direktor g. Jug in s čestitkami obispnana ravnateljica ge. Jerica Zemljanova upravičeno ponosna na svoje golejke, ki jih naše najboljšje hiše že z vseh strani države pošiljajo v to slavno gospodinjstvo Solo. Deklice so se predstavile kot ljubke kuharčice z belimi predpasniki in koketnimi čepicami ter nam s krožniki in brisalkami zaplesale vesel balolet. Tudi zapela je nagačiva Elza, njo je pa spremljal lepi zbor z veličastno šaljivo himno o kuharji in njeni poeziji, ki so pa pevke protestirale proti njej, a vendar opevale njene dobre posledice v ah, v tako zaželjenem zakonskem stanu. V stranski sobici so gospodine aranžirale prekrasno razstavo vseh lepote, vse sladkosti in vseh dobrot, kar jih zmorejo njih drobne ročice in bistrre glavičve. Pa so svoje umetnine raztrgale in raznesle po dvorani, da so razstavo morale obnavljati zopet in zopet. Končno so pa tudi najdosojanstvenejši gostje zaplesali z mladimi kuharicami in vsem svojim plesalkam želeli, da bi srečno in veselo priplesale v življenje, ki se nanj tako temeljito pripravljajo v Mladiki.

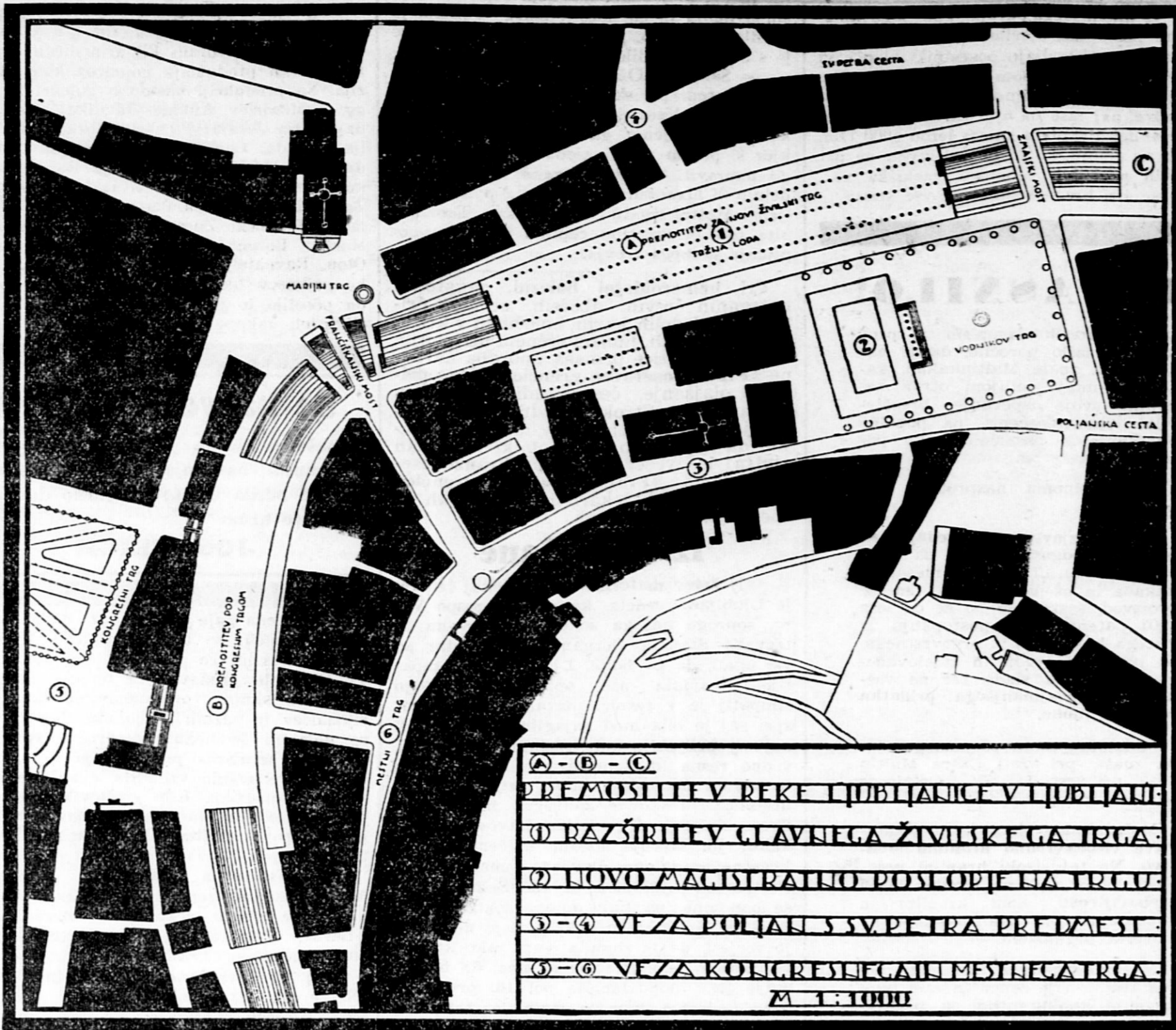
Sport

— Iz upravnega odbora motokolesarske ligirije. Vsi do sedaj verificirani vozači moto-odseka se opozarjajo, da vpošljejo, ozioroma predajo tajništvo kluba vsaj do 23. t. m. dosedanje licence, radi obnovitve istih za letošnje prireditve. Vozači, kateri bi dostavljene roka licenc ne vposlali, se radi skupnega verificiranja na Savez na pozneje dosepele verifikacije ne bo moglo ozirati. Licence je vposlati na tajništvo kluba. Gosposvetska c. 14 Upravni odbor.

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

Premostitev reke Ljubljanice v Ljubljani

Mesto bi pridobilo z njo lep trg in velik prostor za živilski trg

A - B - C
PREMOSTITEV REKE LJUBLJANICE V LJUBLJANI
① RAZŠIRITEV GLAVNEGA ŽIVILSKEGA TRGA
② NOVO MAGISTRATNO POSLOPIJE NA TRGU
③-④ VEZA POLJAN SV. PETRA PRED MESTO
⑤-⑥ VEZA KONGRESNEGA IN MESTNEGA TRGA
M. I. TOBIŠ

Ljubljana, 18. marca. Razvoj vsakega večjega mesta prinaša od časa do časa s seboj potrebo do novih javnih zgradb in naprav. Isto velja tudi za naše mesto Ljubljano. Pred kratkim je mesto zgradilo veliko klavnico, razširilo tramvajsko omrežje, obnovilo smo regulacijska dela v strugi reke Ljubljanice in so dovršena dela v polnem teku, zgradili smo brez števila stanovanjskih hiš in drugih poslopj za omiljenje stanovanjske krize itd. V zadnjem času pa so aktualna velika vprašanja o zgradbi šole za Bežigradu, delavskega azila, mrtvaške veže, o ureditvi glavnega trga oziroma živilskega trga in o zgradbi novega magistratnega poslopja.

V svoji študiji sem se lotil idejne rešitve situiranja novega magistratnega poslopja in pa razširitve glavnega oziroma živilskega trga, vse to v zvezi s premostitvijo reke Ljubljanice v Ljubljani. Za oba problema namreč primanjkuje mestu primerne prostora. Živilski trg je postal za mesto premahen in je treba tudi splošno misliti na ureditev in na razširitev tega trga. Na drugi strani je pa za mestno občino nad vse važno vprašanje, kam naj se postavi novo magistratno poslopje. Brez dvoma bi imelo to poslopje najidealnejšo lego na glavnem trgu, kamor pa bi se dalo situirati le tedaj, ako se razširi ali premesti živilski trg.

Kakor razvidno iz načrta, je v projektu zamišljena premostitev reke Ljubljanice in sicer: (A) premostitev med franciškanjskim in zmajskim mostom — za razširjenje živilskega trga, (B) premostitev med franciškanjskim in čevljarjskim mostom in (C) eventualna premostitev med zmajskim in sv. Petra mostom.

Predlagana premostitev reke Ljubljanice je v tesni zvezi z regulacijo te reke, kajti obstoja upanje, da se bo regulacija v nekaj letih dovršila. Če pa bi se merodajni faktorji odločili za zamišljeno premostitev, potem bo treba na izvedbo tega projekta, radi temeljev premostitve, misliti že pri dovršitvenih delih regulacijskih del v strugi Ljubljanice.

Iz tehnične vidika je ideja premostitve tako z ozirom na konstrukcijske kakor tudi na hidravlične razmere popolnoma enostavna in povsem izvršljiva. Obstojeci zidovi ostanejo neizpremenjeni. Posebno zamišljena dvopoljna konstrukcija premostitve ni dela nobenih težkoč in bi bila zelo poceni.

Premostitev (A) bi bila v prvi vrsti potrebna za novi živilski trg. T premostitev bi obsegala ca 7000 m² železobetonske nosne konstrukcije med opornimi zidovi, skupno z nabrežji pa bi mestna občina s to premostitvijo pridobila nad 15.000 m² sveta, na katerem bi se razvil novi trg (1). Na premoščeni konstrukciji bi se lahko zgradila tržna lopa z asfaltiranim tlakom s streho na stebrih. V tržni lopi (1) bi imeli svoje stojnice mesarji, prodajalci živil, cvetlic, suhe robe itd.

Posamezni oddelki prodajnic bi bili v tržni lopi predeljeni in bi vladala na tržišču red in snaga. Higijena tržišča bo dosežena, ker bi se dala asfaltirana tla enostavno snažiti, medtem ko bi na obeh bregovih reke Ljubljanice zgrajeni zbiralni kanali hitro odvajali nesnažne vode.

Stroški za premostitev (A) v dolžini ca 230 m bi znašali za premostitev in ostalo ureditev tržišča ca 3.900.000.—, eventualna naprava tržne lope pa ca Din 1.500.000.— ali skupaj Din 5.400.000.—. Ti stroški bi se krili z najemninami za prodajnice in stojnice. Prepričan sem, da bi se

našla celo kaka privatna družba, ki bi bila pripravljena uresničiti ta projekt.

Prodlagana prestavitve živilskega trga s premostitvijo (A) je pa tudi radi tega zelo ugodna, ker bi ostal živilski trg deloma na dosedanjem mestu, deloma pa v neposredni bližini. Predvsem pa bi ležal novi tržni prostor v središču mesta in na kraju, ki ni izpostavljen prevelikemu prometu in prahu. Glavni pogoji, ki jih stavljamo na dober tržni prostor, bi bili torej dani.

Čim pa bi preložili živilski trg na premoščeni prostor (1), bi se izpraznil Vodnikov trg, ki služi sedaj za prodajni prostor sedanjega živilskega trga. Ta izpraznjeni trg bi bil namenjen novemu magistratnemu poslopju (2).

Mestna občina bi na ta način prišla poceni do sveta za novo poslopje, medtem ko bi palača novega rotovža na velikem in odprtem Vodnikovem trgu bil velik monument in kras mesta Ljubljane.

V bodoče svrhe naj bi se pri dovršitvi regulacijskih del reke Ljubljanice upoštevala tudi možnost premostitve (B) pod Kongresnim trgom, med franciškanjskim in čevljarjskim mostom. Ta premostitev naj bi služila vezi s prometom med Kongresnim trgom (5) in Mestnim trg Starim trgom (6). Predvsem pa naj bi služila bodoči potrebi razširjenja živilskega trga. Razume se, da bi taki potrebi lahko služila tudi premostitev struge Ljubljanice med zmajskim in sv. Petra mostom (C).

Premostitev (B) obsega po projektu ca 4500 m² prostora, ki se premosti v dolžini ca 180 m. Z nabrežji vred pa bi premostitev (B) izkoristila ca 9000 m² javnega prostora in bi znašali stroški le ca Din 2.500.000.—.

Razume se, da bi se premostitev (B) zaenkrat lahko izvršila samo v zmanjšanem obsegu, ali samo delno, recimo podaljšek Gerberjeve ulice, s čimer bi bilo stalnim prošnjam okolnih posestnikov ustrezno.

Vse navedene premostitve struge reke Ljubljanice so zamišljene tako, da ostanejo obstojeci mostovi netanjirani. Struga reke Ljubljanice bi ostala namreč v okolici mostov na gotovo razdaljo nepokrita, z namenom, da se arhitektonsko ne ubijejo obstoječe zgradbe in da ostane okrog mostov pogled vode odprt. Odprti doli struge okrog mostov naj bi služili za pristanišča čolnov, bodisi za vodni promet prevoznih družb, bodisi za sportne svrhe, ali pa za pristajanje trgovskih čolnov, s katerimi bi prodajalci na živilski trg dopeljevali svoje blago n. pr. Trnovčani, Krakovčani in Barjani sploh.

Kakšne koristi bi imela Ljubljana od predlaganih premostitev? Mestna občina ljubljanska bi pridobila na cenemem javnem prostoru, ki bi ga izkoristila v javne svrhe za trg, nadalje bi občina pridobila Vodnikov trg, ki bi ga izrabila za postavitev novega monumentalnega magistratnega poslopja. Ta trg bi lahko služil javnim zborovanjem, manifestacijam in drugim prireditvam. Pešpromet ljubljanskih meščanov pod poljskim in sv. Petra predmestjem bi se v smeri (3) in (4) dokaj ugodno razvijal. Isto velja tudi za spromet med Kongresnim trgom in Mestnim trgom v smeri (5)—(6) v primeru premostitve (B). Uredila in olepšala bi se nabrežja Ljubljanice, ki so sedaj zanemarjena in neizrabljena. V tem pogledu prednjačijo bližnja inozemska mesta, kjer na ureditev nabrežij najgajo največje pažnje. Pri tem je seveda upoštevat, da je pri nas ureditev nabrežij ob reki Ljubljani stalno zadrževala nedovršena regu-

lacija. Vzdož predlaganih premostitev (A), (B), (C) bi nastale nove trgovine, hče bi se v to svrhu preurejale in obnovile ter bi mesto v trgovskem in arhitektonskem ter tudi prometnem, predvsem pa v tujakoprometnem oziru na ta način mnogo pridobilo. Tudi vrednost hiš bi ob nabrežjih s tem porasla. Promet na obstoječih mostovih bi bil znatno razbremenjen, ker bi se prehod pešcev zelo zmanjšal.

Predlagana premostitev reke Ljubljanice torej ni samo javnega značaja, temveč je z ozirom na splošne koristi cele okolice in celoga mesta tudi splošnega značaja.

Ing. F. Klopcar.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Petek, 18.: Zdravnik na razputju. Red A Sobota, 19.: ob 20. Jubilej. Izven. Znižane cene.

Nedelja, 20.: ob 16. Jurček. Izven. Znižane cene. Mladinska predstava; ob 20. Gospada Glombajevl. Izven. Znižane cene.

Opozarjamo na nocojnjo reprizo Shawove drame Zdravnik na razputju, ki bo za red A. Zasedba običajna. Začetek točno ob 20. uri.

Na Jožefovo 19. t. m. je v drami samo ena predstava in sicer ob 20. uri. Ponovi se izvrstna sodobna komedija iz beograjskega življenja Jubilej, ki jo je napisal g. Momčilo Milošević. Režija prof. Šestova. V glavnih vlogah nastopita gg. Gregorin in Cesar. Ostala zasedba kakor pri premijeri.

V nedeljo 20. t. m. popoldne ob 15. uri se uprizori mladinska igra Jurček po globoko znanih cenah. Igra je velezabavna, namenjena naši mladini, zabava pa stari in mladi. Cene so od 20 Din navzdol. — Zvečer ob 20. uri ponovi naša drama hrvatsko dramo Gospada Glombajevl v režiji g. Branka Gavella. Za večernjo predstavo veljajo običajne znižane dramske cene.

OPERA

Začetek ob 20.

Petek, 18.: zaprtlo. Sobota, 19.: ob 15. Tosca. Izven. Znižane cene; ob 20. Grofica Marica. Gostuje gđc. Lubejeva. Izven. Znižane cene.

Nedelja 20.: ob 15. Evgenij Onjegin. Izven. Znižane cene; ob 20. Robinsonada. Izven. Znižane cene.

Na Jožefovo 19. t. m. sta v operi dve predstavi. Popoldne ob 15. uri se poje Puccinijeva večna lepa opera Tosca. V naslovni vlogi Tosce nastopi g. Thierry-Kavčnikova, Cavaradossija poje g. Ivič. Scarpio g. Primožič. V ostalih vlogah nastopijo: gg. Zupan, Janko, Mohorič, Menčin, Perko in gđc. Španova. Opera dirigira kapelnik Neffat. — Zvečer ob 20. uri je Grofica Marica. Za obe predstavi veljajo znižane operne cene.

Gospodična Lubejeva, članica zagrebške opere gostuje v soboto 19. t. m. zvečer ob 20. uri v naslovni vlogi Izredno priljubljene operete Grofica Marica. V vlogi Tasila nastopi g. Gostič, Lizo poje ga. Jeromova. V ostalih vlogah nastopijo: ga. Rakarjeva, g. Peček, g. Povhe, g. Janko in drugi. Za predstavo veljajo znižane operne cene.

V nedeljo, 20. t. m. se poje popoldne ob 15. uri Čajkovskega opera Evgenij Onjegin. Glavne vloge so v rokah: ga. Gjungevac, g. Banovca, g. Primožiča in g. Rmpla. — Zvečer ob 20. uri pa se ponovi Offenbachova komična opera Robinsonada v premijerski zasedbi. Za obe predstavi veljajo znižane operne cene.

Razglas

Slovenski domovini se je približal velik praznik in na najsvetnejše vezovanje se pripravlja sam stari in vedno krotki izdelni patron, rednik sv. Jožef. Južni vetrovi ga oznanjajo in visoko proti nebu se s tisočeri in tisočeri žrtvenikov že danes dviga dim blagega vonja po krovih in flancovih. Ne samo zaprašeni steklenic in prozračnih zelenk, tudi po starosti in obsežnosti najčistiljivejših sodov se je polastilo hrepenenje, da izlijejo svoje mamljive sladkosti v čast Pepetov in vedno se pomlajajočo slavo Pepic. Dolžnost naša je sicer, da bi se spominjali vsakega svetnika in svetnice božje, ali ker smo Slovenci skoraj brez izjem sami Janezi in Pepeti, smo prisiljeni urediti tako, da kar generalno čestitamo le ob teh dveh godovih, saj jih itak slavi ves naš lep slovenski svet. Vsem Jožicam in Jožetom veliko srečo!

Kaj je naloga dobre zobne paste?

Naj nadomešča zobozdravnika? Ne! Kdo opazi na svojih zobeh kake nenormalne pojave, naj kakor hitro mogoče obiše zobozdravnika. Dobra zobna pasta ima samo eno nalogo: vaše zobe vzdržati lepo bele. To nalogo izpolnjuje ODOL zobna pasta na idealen način.

Delo je največja zabava, toda ljudje ga zanemarjajo baš zaradi zabave.

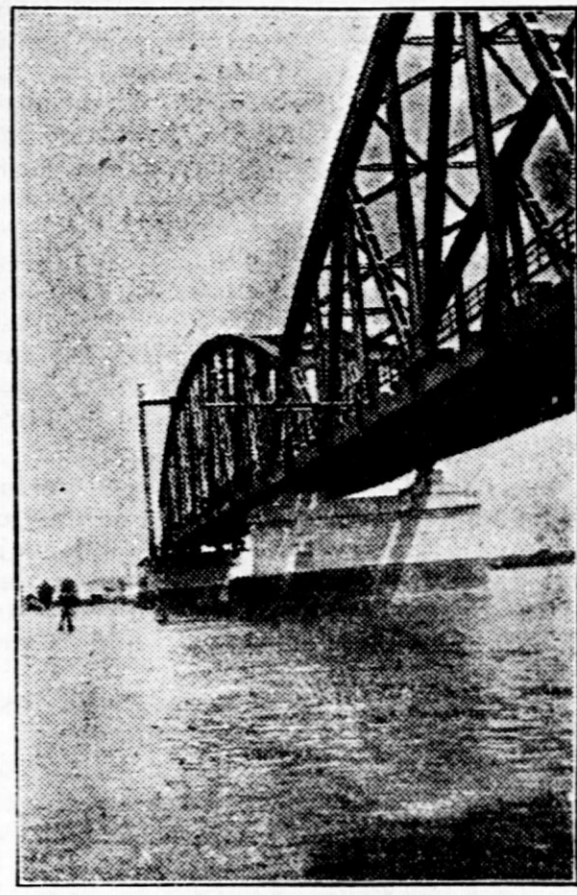
Gradnja mostu Beograd - Pančevo

Iz predavanja šefinženjerja Siemens Bau - Union Joostena

Ljubljana, 18. marca. Pod okriljem Udruga jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana, je snoči predaval v mineraloškem inštitutu ljubljanske univerze vladni gradbeni svetnik ing. Joosten, šefinženjer Siemens Bau-Union, o zgradbi novega mostu čez Dunav: Beograd-Pančevo. Predavanje je bilo prav dobro obiskano, prisostvovalo mu je mnogo članov inženjske ko-

15 km oddaljeno Pančevo. Srbija namreč dozdaj ni imela direktno zveze z Banatom, tako da so morali potniki pozimi, ko Dunav često zamrzne, potovati v Pančevo po ovinku preko Novega Sada. Zato je bil novi most preko Dunava res nujno potreben.

Pančevački most je približno 1500 m dolg. Srednji del čez reko obstoji iz 7 železnih polparaboličnih nosilcev s 160 m razpetine. Na beograjskem obrežju je priključek petih železobetonskih lokov v dolžini 135 m, na zapadnem obrežju pa priključni most z 8 otvori in skupni dolžini 250 m. V celotni dolžini mostu so postavili 21 opornikov, od katerih jih stoji 10 v vodi, drugi pa na suhem. Sedem opornikov so morali postaviti zelo globoko, povprečno 28 m pod gladino reke, ker tvori rečno dno fin pesek in so šele v globini 28 m naletehi na trdnije temelje. Zanimivo je, da so pri kopanju temeljev naletehi v Dunavu na predpotopna okostja mamuta, bivolov in jelenov iz diluvija. Izkopali so okrog 100 ton dobro ohranjenega okostja in ga izročili beograjskemu muzeju, kjer so učenjaki ugotovili, da je stano najmanj stotisoč let.

Zanimivo je tudi, da je vidni del opornika samo ena šestina tega, kar je pod vodo. Imenitni so, da je stala gradnja takega opornika približno 11 milijonov Din, in sicer del pod vodo 10, nad vodo pa 1 milijon Din. Sedem opornikov je torej veljalo 77 milijonov Din.

Temelje za opornike so kopali in zgradili s pomočjo velikih železnih kasonov v obsegu 12,5x29 m in višini 7,5 do 10,50 m, teški pa so bili okrog 200 ton. Kasone so montirali na posebna ogrodja in jih plavalce spravili do kraja, kjer so kopali temelje za opornike, nato so jih pa polgoma potiskali v vodo do globine 28 m. Voda je bila odstranjena na zračni pritisk. Vsaka skupaj so za temelje izkopali okrog 66.000 kub. m zemlje, za opornike in druga dela so pa porabili 88.000 kub. betona. Za beton so porabili dober kremenjak iz Višegrada.

Za nosilce in druga monumentalna dela je bilo porabljenih 20.000 ton jekla. Gradbeni dela so trajala tri leta, zaposlenih je bilo okrog 600 delavcev, večinoma domačih, 10 odstotkov je pa bilo nemških strokovnjakov. Zgradba mostu je veljala 340 milijonov Din, od česar odpade na račun nemških reparacij 250 milijonov Din, 90 milijonov Din je pa prispevala naša država.

Tragedija mladega visokošolca

V Kranju je snoči brzovlak do smrti povozil gradbenega tehniika Jožeta Tajnika

Kranj, 18. marca. V Kranju se je snoči pripetila težka nesreča, katere žrtev je postal mladi in talentirani gradbeni tehnik Jože Tajnik, sin ugodnega višjega davčnega upravitelja g. Josipa Tajnika iz Kranja.

Snoči ob 17.15 je odšel Jože Tajnik iz Kranja in se je hotel odpeljati v Ljubljano. Odšel je po starem drevedru čez železniški most ob progi, ki vodi v Tržič. Prišel je na tako zvani tir gorenje Save, skoraj istočasno je pa privozil brzovlak. Kako je prišel Tajnik pod vlak, še ni pojasnjeno. Lokomotiva je nesrečnega zgrabila, odrezala mu je obe nogi, zdrobila glavo in ga strahovito razmesarila.

Malo pozneje je šel ob progi železniški čuvaj. Najprej je našel galoše, potem pa še čevlje. Mislil je, da jih je morda kdo vrgel iz vlaka, ko je šel pa naprej, se je nenadoma spotaknil ob moško truplo in padel. Ko je posvetil neznanca v obraz, je prestrašen odskočil, kajti pred njim je ležal strahovito razmesarjen možik.

Čuvaj je odhitel na postajo in obvestil postajenačelnika, očevočeni so bili tudi očrtniki in pa zdravnik dr. Fajdiga. Mrtveca niso mogli spoznati njegovih ideate'ov so upotvili šele na podlagi legitimacije, ki jo je im pri sebi.

Pekob Jože Tajnik je bil rojen leta 1907. G mrazijo je dovršil v Kranju, sedaj pa je študiral gradbeno tehniko in se je baš pripravil za diplomski izpit. Bil je zelo nadarjen in marljiv student, zadnje čase je vsak dan študiral po 12 do 16 ur. Prenaporno študiranje mu je šlo na živce in je bil zadnje čase nekam zmeden. Zato je verjetno, da v svoji zmedenosti ni čul prihajajočega vlaka, ki mu je pretrgal nit življenja. Tajnik je bil v prejšnjih letih tudi agilen sodelavec in član Sokola v Kranju. V Ljubljani pa inicijativen in poirtvovalen delavec v akademskem društvu "Triglav", katerega predsednik je bil nekaj časa. Osebnje je bil zelo simpatičen in priljubljen med tovariši, zlasti pa v akademskem kolegiju, kjer je preživel štiri leta.

Truplo nesrečnega mladeniča so prenesli v mrtvašnico, o pretresljivi tragediji je bil

Najboljše, najtrajnejše, zato v vseh cenah

Vremensko poročilo

Povsod dež — smuka neugodna! Ljubljana, 18. marca. JZSS je davi prejel vremenska poročila iz raznih krajev, tako iz Kranjske gore, iz Bohinja, z Blok in drugod, da povsod dežuje in da je smuka neugodna. Morda je bil v višinah vreme ugodnejše, vretjno pa ni. Za praznike bodo torej morali smučarji ostati doma!

Samo napol. — Zaljublil sem se tako v Ančko, da sem že napol nor. — Pa se oženi z njo. — Šaj sem ti rekel, da sem samo na pol nor.

Dnevne vesti

— Naša umetnica v Osijeku. Agilni Klub likovnih umetnic, ki se nam je tako sijajno predstavil ob svečanosti odkritja spomenika kralju Petru, je pravkar otvoril velike razstave del slovenskih in hrvatskih slikaric v Osijeku. Umetnice so zbrale zopet nove in še nerazstavljene motive, tako da je na razstavi približno toliko slik, kakor jih je bilo lansko jesen v Ljubljani v Jakopičevem paviljonu, a razstavile so v Osijeku: ga Mara Jeraj-Kraljeva, gđe Elda Piščančeva, gđe Avgusta in Henrika Santel ter ga. Anica Zupaneč-Sodnikova, torej najboljšo reprezentantke likovne umetnosti slovenskih žena. Po vsebini so slike izraz našega narodnega življenja in tepote naše dežele, mnogo je pa tudi tihotijih, religioznih kompozicij ter nekaj kipov. Osijejanom se naše umetnice predstavljajo vsestransko, saj so njih dela izdelana v olju, akvarelu in grafiki. Sicer se nismo prejeli hrvatskih listov z ocenami, vendar smo pa trdno prepričani, da bodo naše umetnice dosegle najlepši uspeh. Ker je razstava odprta čez Veliko noč, ko ljudje mnogo potujejo, jih opozarjamo, naj si jo ogledajo, če se pripeljejo mimo Osijeka.

— Iz zdravniške službe. V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino so bili vpisani: zdravnik v Ljubljani dr. Boris Krištof, zdravnik v Ljubljani dr. Ivan Podpečan in zdravnik-volonter v Ljubljani dr. Janko Lovšin.

— Odvetniška vest. V imenik advokatske komore v Ljubljani je bil vpisan dr. Franc Scaubach s sedežem v Mariboru.

— Razpisana zobozdravniška služba. OUZD v Ljubljani razpisuje za zobni ambultorij v Mariboru pogodbeno mesto zobozdravniško oziroma zobotehniško - dentista. Prošnje je treba vložiti do 2. aprila.

— Razid društva. Sadjarska in vrtnarska podružnica v Rakitnici se je po sklepu občnega zbora prostovoljno razšla.

— Likvidacija registriranih pomožnih blagaj. »Unitas« in »Vzajemnost«. Ban dravske banovine je razveljavil vpis v register pomožnih blagaj registrirane pomožne blagajne »Unitas« v Ljubljani in registrirane pomožne blagajne »Vzajemnost« v Ljubljani. Likvidacija obeh se mora izvršiti v enem mesecu.

— Družba lova. Lov agrarne skupnosti (sreenje) Stara Fužina - Studor (lovišči »Perševca« in »Lukanca«) se bo oddal na javni dražbi 30. t. m. ob 13. v hotelu Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru v zakup za dobo od 1. aprila 1932 do 31. marca 1937.

— Razpust društev. Društvi Rdeči križ v Ormožu in podružnica družbe Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Emi sta razpuščeni, ker nimata pogojev za pravni obstoj.

— Za zboljšanje telefona. Javno je, da je telefonska celica bistven del telefonskega urada. Kjer je telefonski aparat obsežen na žid, ga občinstvo rabi le v silih. Zato je poštna uprava sklenila, da bo preskrbela telefonske celice vsem telefonskim uradom, ki jih še nimajo. Lansko jesen je dobilo 20 pošt telefonsko celico. Spomladi bo naročenih v poštni delavnici v Robbovi ulici št 10 celice, ki jih razpoložijo poštnim uradom v izpolnitelne telefona.

Čuješ jo: Velika noč

hodi od palače do koč in vstajenje v vsej naravi mahom se povsod pojavi. Vrata na stečaj odprimo! Okna s cvetjem okrasimo! Da popotje be veselite, izpolnjene slednje želje, mizo s prtom pogrnimo, nanj »Jajnine« postavimo. Vsa družina bo vesela, ko bo v skledi jed duhtela.

— Avtomobil v poštni službi. Poštna uprava v dravski banovini rabi med večimi kraji avtomobil za prevažanje pošte in ljudi. Poštne avtomobilske vožnje dobro uspevajo na vseh cestah. Največ pa današnja državni poštini avtomobil, ki obratuje med Novim mestom in Brežicami. Ker sedanj avtomobil ni več kos svoji nalogi, stopi v rabo še pred prazniki večji avtomobil, v katerem bo baje prostora za 30 oseb. To priča o številnem osebnem prometu na rečeni progi ali o rentabilnosti poštinih avtomobilskih vožnji. Zanimivo pri tem pa je to, da se avtomobilske poštne vožnje niso obnesle ne v področju zagrebške in ne sarajevske poštne direkcije. Moderno vozilo pospešuje poštni in osební promet in ravno v tem je njegov veliki pomen. In zato bi bilo želeli, da bi se avtomobilske poštne vožnje vpeljele še na marsikateri cesti, po kateri se vrši prevažanje poštnih pošilk s konjsko vprego.

— Izplačevanje kupona št. 21, obveznic 7% investicijskega posojila iz leta 1921 se je pričelo dne 15. t. m.

— Društvo žandarmerijskih upokojencev za Jugoslavijo s sedežem v Ljubljani svetuje vsem svojim stanovskim tovarišem, naj se v vseh nejasnih položajih informirajo pri društvu. Tako n. pr. sedaj glede prijavi, ki jih še vedno niso vsi predložili, potem pri raznih nepojasnjenih odtogljajih, v zadevi drugih težnjah. Javijo se naj tudi vsi oni, ki za dobo po letu 1924 dalje še niso ničesar ukrenili za ureditev nepravilno izplačanih drag. doklad. To pa zato, ker zaradi obsežnosti tozadnega delovanja, finančna direkcija ne more vsem posameznim na vprašanja odgovarjati. Posamezniki pa tudi ne morejo zahtevati informacij pri finančni direkciji o stvarih, ki so po dnevnih iziših uredbah obširno razglase. Vendar mnogi vse to prezro in po lastni krivdi zapadejo neljubim posledicam. Oni, ki do sedaj novo predpisanih prijavi niso predložili, naj 1. aprila ne pričakujejo draginjskih doklad.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 22, z dne 18. t. m., objavlja zakon o konvenciji o mednarodni umiji za pomoč, uredbi o prometu s filmi, pravilnik o kontroli izvoza živine, živalskih proizvodov in iz-

delkov, pravilnik o taksah pri izvozu živine, živalskih proizvodov in izdelkov in tri objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1932.

— Učiteljsvo nima ničesar od staniar, ki jih plačujejo občine, Zupanska zveza je objavila številke, ki kažejo, koliko znašajo staniarice, ki jih morajo občine po zakonu plačevati učiteljsvo. Da ne bo napačnega uumevanja v javnosti, objavljamo, da odteguje ravno toliko država na račun staniar učiteljsvo od draginjskih doklad tako, da učiteljsvo od občinskih staniar nima ničesar — razen velikih neprijetosti in epoditke od občin. — Jugoslovensko učiteljsko združenje — sekcija za dravsko banovino.

— Čebelarjem: Čebelarstvo društvo v Ljubljani obvešča svoje člane, da je ministarstvo financ na ponovno prošnjo končno dovolilo za pitanje čebel trošarine oproščen sladkor, ki pa mora biti denaturiran na 3% z ogljenim prahom. Oglje je dobro denaturirsko sredstvo in je čebelar neškodljivo. Raztopina kuhanega takega sladkorja je sicer črna, toda naravnega okusa. Množina sladkorja na panj ni določena. Vsak ga lahko dobi kolikor ga primerno potrebuje. Odbor bo naročil rafiniran (bel) kristalni sladkor. Cena sladkorja franko Ljubljana je 8 Din. Ker moramo sladkor plačati vnaprej, bomo vsem, ki so do sedaj sladkor naročili, poslali polonične za nakazilo zneska. Člani naj naroče sladkor le na okroglo težo 50, 100, 150, 200 kg itd. in to zaradi zmanjšanja prevoznih stroškov. Vseled tega naj se združi več naročil. Čebelarji, ki še niso poslali naročila, naj to stori naknadno takoj ter naj pošlje potrebni znesek društvu po polonični s pripombo »za sladkor«. Društvo bo sladkor naročilo takoj, ko bo dobilo vsa vplačila. Čebelarji hitite. Poleg naročila naj navedejo naročniki svoj točen naslov, pošto in železniško postajo ter številko panjev. Čebelarji, izrabite ugodno priliko in naročite sladkor, da rešite svoje čebelne družine. Sladkor dobe le člani Čebelarskega društva. Tajnik.

— ELEGANTNA DAMA se poslužuje edinele trajne in vodne ondulacije, strokovnjaško izvršene z najmodernejšimi aparati v frizerskem salonu za dame in gospe: Ante Blažič, Pred Škofijo 10. Za dame poseben vhod. Cene konkurenčne!

— Pevskim zborom Hubadove župe JPS! Sporedi za župni koncert (pevske predtekm.) gredo v tiskarno v pondeljek. Kdor se za sodelovanje še ni priglasil, naj to stori še danes. Dosedaj nastopi 16 društev.

— Zupni pevovodja.

— Znižanje najemnin v Zagrebu Najemnine v Zagrebu so se znižale zadnje čase 10 do 40%. V Zagrebu seveda ni preveč stanovanj, kar bi tudi potisnilo najemnine navzdol, temveč so srednji in nižji stoji tako obubožali, da najemnin ne zmorejo več pa naj bodo še tako nizke.

— Tuji v Zagrebu. V Zagrebu so oblasti odredile revizijo tujcev, ki je pozna... da je v mestu zaposlenih 2400 tujcev, med njimi 1000 takih, ki nimajo dovoljenja. Večina teh bo iz mesta izgnana.

— Nova vas na Blokah. Snega imamo toliko, da je oviran osebni promet: v šolo prihaja le malo otrok. Živalno pa je smučarsko gibanje. Domala vsi hribi, ki obdajajo visoko našo planoto, ponujajo smučarjem najugodnejši teren. Med vsemi pa se odlikuje Piškovec ter je kakor ustvarjen za smučarje, katerih imamo letos peto številko. Piškovec je pa še v drugem oziru zanimiv. Na vrhu je moral stati v davnih časih tabor, ki se še danes očitno po svojem obsegu. Morda bodo te vrstice opozorile starišoslovce, da si ob priliki ogledajo tisti svet. Na vrhu Piškovca je pod rušo čisto črna prst, vse drugje je pa peščen svet. Pri Metlah je bilo nekdanje mesto Metulum. Vaščani iz Metlan se pa imenujejo Metulci, a ne Metljani kakor smo že čitali v časnikih. Vrh Piškovca je bilo pa nemara nekako gradišče. — Bloke so zibelka smučarstva. Smučič so ljudem življenjska potreba zaradi velikih zametov. Zgodilo se je že, da je kmet iz Topola zagazil ponoči ne daleč od doma v velik zamet, v katerem je obitjal in našel v njem prerani svoj grob, ker ni imel s seboj smučič.

— Kadar vabiš goste, kadar hočeš obdarovati otroke, kadar obiščeš prijatelje ali znance, kadar greš na potovanje, v kino ali gledališče — ni ga bolj primernega darila, ni je okusnejše slaščice kakor je »Sadvitca« sadje v čokoladi. Vrečica Din 5.

— Nova izdaja splošne carinske tarife. Zbornica za TOI opozarja vse turške svojega področja, da sta izdala tajnika ministarstva financ Dragotin I. Urošević in Borivoje A. Miletič splošno carinsko tarifo naše kraljevine z vsemi izpremenbami in dopolnili do 10. februara t. l. Tarifa je tiskana v latinici, vsebuje vse naredbe in predpise z označbo maksimalnih, minimalnih ter pogodbenih carinskih postavk in obsega z obširnimi strokovnim kazalom 730 tiskanih strani. Ker so postale vse dosedanje izdaje radi mnogih sprememb skoro brezpredmetne, se pripravila nova izdaja vsem interesentom. Tarifo se dobi pri g. Ermanu Goluboviču, cariniku pri Glavni carinarnici v Ljubljani, telefon 28-84.

— Dobave. Strojni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 30. t. m. ponudbe glede dobave 600 komadov sirkovih metel. — Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.

— Oddaja zakupa restavracije na postaji Zidani most se bo vršila potom licitacije dne 28. aprila pri direkciji državnih železnic v Ljubljani. Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti direkciji (Ljubljanski dvor).

— Delavskih shodov in sestankov ne bo. Včeraj smo poročali, da bo v nedeljo v dravski banovini 28 velikih ter več manjših shodov in sestankov. Vsi napovedani shodi in sestanki pa odpadejo.

— Iz kamniškega okraja. Tudi med kmetijskimi poseh rase številno brezposelnih. Pod silo razmer odelavajo posestniki hlapce in dekle, češ, obdelal bom samo toliko polja, kar je treba za družino, sicer pa bom pustil njive, naj rase na njih trava ali kar hoče. Dve dekli staneta kmeta letno 6000 Din, ki jih ne zmore, ko ni ne pri živini ne pri poljskih pridelkih nobenega zaslužka več. Tako se širi brezposelnost na vse strani.

POJASNILO!

V nekaterih časopisih je pred kratkim izšlo poročilo, da je naš že 30 let znani Maltinkakao, kateremu imajo milijoni otrok zahvaliti svoje uspevanje, breztevilni rekonvalescenti pa popolno okrevanje, s pšenično moko ponarejen protivod.

To popolnoma nasprotuje resnici.

S tem izjavljamo zavedajoč se popolne odgovornosti, da naš Maltinkakao ni nikakoli mešanica kakaoa in pšenične moke, temveč protivod, sestavljen po že od leta 1901 patentiranim postopanju iz čistega kakaoa in iz prvovrstnega, po posebnih predpisih izdelovanega pšeničnega siada ter ne vsebuje niti najmanjšega dodatka pšenične moke.

(Odstotna mera pšeničnega siada znaša pri vrsti Extra Maltin 45%, pri vrsti I : 50%. Ostalo je pa čisti kakao.)

Maltin-kakao je vseh tih sestavite visokovredno hranilno sredstvo. Na tej visoki hranilni vrednosti kakor tudi na izredno lahki prebavljivosti sloni krepljeni in dobrodejni vpliv Maltinkakaoa na človeški organizem.

Naš Maltinkakao ima edini nedostatek: on je cenen in radi tega mnogim konkurentom in ponarejevalcem, katerih proizvodi ne presegajo kreplive vrednosti našega Maltinkakaoa, ki pa so nasprotno večkrat dražji, trn v peti.

JULIO MEINL d. d.

— Pritožba beogradske trgovske zbornice, da se za medkrajevne telefonske pogovore računa več kakor bi se smelo. Zbornica prejema pritožbe, da pristojni organi zahtevajo za medkrajevne pogovore več kakor bi glede na trajanje pogovorov smeli. Dogaja se baje, da trajajo pogovori recimo dve, dve in pol ali tri minute, izterja pa se dvoje ali celo trojna pristojbina. V ostalem se je že tej zbornici oziroma njenim uradnikom pripetilo, da so bili med svojimi službenimi pogovori po eni in pol ali po dveh minutah opozorjeni, naj končajo svoj govor, češ da je čas za eno govorniko enoto že potekel. V tej dobi gospodarske stiske, ko je vsak dinar dragocen, je tako zaračunanavanje višjih pristojbin najmanj danes dovoljeno. Po nalogu ministarstva se uradno naroča telefonskim uradom, da se glede trajanja pogovorov in zaračunanavanja pristojbin ravnavno natančno po telefonskem pravilniku.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno in nestanovitno vreme. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno in večinoma deževno. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu in Skoplju 10, v Zagrebu 9, v Mariboru 7,6, v Ljubljani 6,2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 756,7, temperatura je znašala 2 stopinji.

Čuj! Zvonček majhen nekje zvoni. Čez mesta in polje domi. In sliši se vse močnejše. Ko da jok od nekod veje. Oj, odprite srca svoja. To vas prosí duša moja. Vzemite skrbí od nas. Slušajte zvonca tih glas. Pridite nam v pomoč vsi vi. Bilj stari ali mladi, Usmiljenega srca bodite. Sirotnam gorje sladite. Spomnite se v teh težkih časih v usmiljenih ljubezni rečnih, zapuščenih otrok! Omogočite jim sprejem v novi Dom s svojimi darovi! Pomagajte prehraniti in oblečiti čez sto otrok!

Dom za zapuščene otroke Zagreb, Vrhovec 35

— Oče priznal, da je usmrtil svojega otroka. V sredo smo poročali, da je prišel delavec Vinjo Roviščanac na policijo v Bjelovaru svojo 3 in pol leta staro nezakonsko hčerko Milico mrtvo. Policija je takoj domnevala, da je oče otročička ubil in ni se motila. Oče je položil hčerko k peči, na katero je bil naložil drv. da bi se dete zadušilo. Ko je otročiček zaspal, je zaklenil vrata in odšel z doma. Soseda je slišala, kako otročiček plače in kliče na pomoč, pa je mislila, da je oče doma. Oče je pa odšel ta čas k neki služkinji in jo povabil k sebi kot priložnico. Naenkrat se mu je oglasila vest, hitel je domov, toda dete je bilo že onesveščeno. Odnesel je malo Milico k zdravniku, toda bilo je že prepozno. Mož je na policiji zločin odkrito priznal.

— Brez sledu je izginil. Iz Zagreba je te dni brez sledu izginil ključavničarski pomočnik Josip Sket. Imel je s svojo prijateljico otroka in te dni je prišel k svojemu sosedu Andreju Pečniku ter ga prosil, naj nekaj dni pazi na otroka, da se vrne njegova prijateljica. Ker je moral Pečnik odpotovati v Slovenijo, je prišel v torek na Sketov dom, da mu izroči otroka. Sketovo sobo je našel vso razmetano, na postelji je pa ležal listek, ki je Sket na njem zapisal, da je sit življenja in da hoče v smrt. Policija je uvedla preiskavo, pa še ni ugotovila, kaj se je s Sketom zgodilo.

— Sadjarji očistite drevje mahu in lišaja, potem pa na skrbno namažite debela z arborinom. Vaše sadno drevje bo postalo kakor pomlajeno: gladkega, čistega lubja, kjer si potem razni zajedavci ne bodo mogli napraviti svojih skrivališč. Arborin izdeluje »Chemotekna«, družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču). Tam dobite tudi prvovrstno cepilno smolo za cepljenje sadnega drevja. 166-n

— Pri hemeroidalni bolezni, zagatenu natragni črevih, abcesih, sečnem pritisku, odebelenih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, hudem srčnem utrupanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, često tudi popolnoma ozdravljenje. Strokovi zdravniki za notrzanje bolezni svetujejo v mnogih slučajih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Iz Ljubljane

—lj Zrtev maternstva. Že nekaj tednov je Ljubljana vedela, kako je z gospo Vero, soprogo našega sokolskega prvaka in trgovca Staneta Derganca, a vendar so vsi upali, da bo bolje. Ljubezen in simpatije ustvarjata pač optimizem. Mnogo simpatij je v resnici uživala pokojna gospa, saj je bila med najuglednejšimi in tudi najbolj priljubljenimi našimi Sokolicami, vedno resna in ljubezniva njih voditeljica in vsemu občinstvu znana prijazna bivša urednica »Tiskovne zadruge« in »Jutra«. Svoje življenje je pokojna žrtvovala tako, kakor jih žrtvuje stotine mučenic največjačnejše naloge človeka: materinstva. Pretresena Ljubljana in vse Sokolice naše banovine, pa tudi mnoge sokolske prijateljice v državi in onkraj meja ne morejo verjeti, da je zlomila smrt tako krepko in zdravo ženo. Preverjeni smo, da bo sočutje jutri popoldne ob pol 16. pripeljalo pred Leonišče, kjer je izdihnila, tako velike množice, kakor jih že dolgo nismo videli. Spremile jo bodo k Sv. Križu z največjim spoštovanjem njene velike žrtve, obenem pa s spominj in zahvalo za njeno veliko in nesebično sokolsko delo. Gospe Veri je zagotovljen trajen in lep spomin, potrtega moža naj pa tolaži splošno globoko sočutje!

—lj Prometne omejitve v Selenburgovi ulici. Na poštnem posloju v Selenburgovi ulici so nabili v sredo rdečo svarilno tablo glede na prometne omejitve. V tej ulici namreč ne smejo voziti s tovornimi vozovi in tovornimi avtomobili s polnimi gumjastimi obroči. Ta vozila se smejo uporabljati tu le za krajevno potrebo. Prav tako ne smejo postajati vozovi v tej ulici, izjemo ma le v najnujnejših primerih. Za prestopke so predpisane stroge kazni. Svarilna tabla je bila pač potrebna, samo malo previsoko so jo nabili, preveč je na nji črk in predrobne so.

POBIJAMO KRIZO!

Obleke, povrhnjice, trenchcoate, vetrne jopice in vsa druga oblačila za gospe, ter blago zadnjih novosti oddajamo po globoko znižanih cenah.

Drago Schwab, Ljubljana

—lj Rdeče morje na Nabrežju 20. septembra. Prodajalci butar letos nimajo sreče. Najprej so pošteno zmrzovali ter hrepeneli, po pomladnih sapicah, včeraj so pa doživeli pravo pravcato poplavo. Začel je kopneti sneg, ki so ga pred dnevi zmetali s strehe na nabrežje, da so nastala kar cela jezera, dež pa poleg tega še spira butare ter se mu tudi naskolodineje barve na oblazinju ne morejo upirati, če dežuje ves dan. Luže ob butarah so zaradi tega postale rdeče kot njega dni reke v turških vojnah.

—lj Zgradarina in samski davek. V smislu člena 131 o neposrednih davkih razglasa davčna uprava za mesto Ljubljana, da je razpored o odmerjeni zgradarini in samskem davku na zgradarina za davčno leto 1932 od zgradb v območju mestne občine ljubljanske, razgrnjen na javen vpogled med uradnimi urami v času od 22. do včeraj 29. marca 1932 pri davčni upravi za mesto Ljubljana, Vodnikov trg št. 5/II. nadst. soba št. 13. Pripominj, da se bo lo-hisnim posestnikom čimpreje dostavili za leto 1932 plačilni nalogi za zgradarina. Morebitne pritožbe je kolkovati s kolekom po 20 Din.

—lj I. delavski koncertni večer »Zarjec«, ki bo v ponedeljek 21. t. m. ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice, bo imel bogat in lep spored. Igral bo trio (flauta, klarinet, fagot), kvartet (flauta, klarinet, fagot, rog) in orkester »Zarjec«. Sodelujejo člani opernega orkestra, koncertna pevka in sopranistka Kr. opere Anita Mezetova, koncertni pevec in tenorist kr. opere Joža Goštič. Konservatorist Drago Zagar spregovori uvodno besedo o komorni glasbi na pipala. Pri klavirju konservatoristki Božena Sapljeva in Pia Menardijeva. — Vstopnice so v predprodaji v Delavski zbornici I. nadstropje (Strokovna komisija) Sedeži po Din 8, 6, 4, stojišča po 2 Din

—lj Smeč in izvrstna zabava bo v soboto 19. marca na Sentjakobskem odru pri predstavi burke »Sedem njegovih grehov«. Besedna in situacijska komika sta na všku. Publiku ne pride iz smeha, ter se dve uri res izborna zabava. Pri predstavi sodelujejo poleg izvrstnega komika Lavriča, še dame Wrišerberjeva v vlogi lepe gospe Seemannove, Bučarjeva kot perica, Pirčeva kot hčerka predsednika deželnega sodišča Walterheima. Koščakova kot maserka, ter Škerlj, Petrovič, Moser, Karus, Kunč, Kukman, Hanzič, Novak, Zalaznik in Tavčar. —

Režijo ima Petrovič. Predigro poje izvrstni kpletist Danilo Bučar s spremljevanjem celokupnega ansambla. — V nedeljo 20. marca gostuje Sentjakobski oder z ista burko v Sokolskem domu na Viču. Vabljeni —lj Ravnateljstvo drž. konservatorija v Ljubljani priredi v torek, dne 22. t. m. ob 6. uri pop. v dvorani Filharmonične družbe II. interno produkcije gojenec konservatorija. Na produkciji nastopijo gojenici iz šola gg. profesorjev Antona Ravnika: Jug Maj, da; Karla Jeraja: Pianeecki Zoran; ravnatelj Hubada: Campa Slava in Zupan Leopoldina; L. M. Škerjana: Saplja Božena, Jan-ko Ravnika: Hrašovec Silva; Mirka Pušijar: Zagar Drago; Osipa Sesta: Fratik Stefanija in Pianeecki Zoran; Smale—Svajerjevi: Mucha Božena; Emerika Berana: Bajda Oton. Ravnateljstvo vabi starše in sorodnike gojenec ter prijatelje konservatorija, da posetijo to produkcijo. Vstop k produkciji proti nakupu programa, ki stane 2 Din.

Še na veliki petek

prinešene obleke v kemično čiščenje, plisanje, barvanje, pranje in svetlolikanje perila izgotovi sigurno do praznikov tovarna

JOS. REICH

—lj Predavanje sodnika dr. Bajša o sodni Nemiji se bo nadaljevalo jutri ob 20.15 v Kazini. To pot bo g. predavatelj za ključil svoje predavane z opisom nemških političnih skupin, predvsem centruma, nacionalcev in raznih socialističnih struj ter se dotaknil še nekaterih drugih vprašanj. Zanimiva izvajanja predavatelja so na petkovem predavanju vzbudila v naši javnosti veliko pozornost. Ker je število vstopnic omejeno, si jih pravočasno nabavite ali rezervirajte v tajništvo ZKD, Kazino II, tel. 21—23.

—lj Ustanovna skupščina kolizejske krajevine organizacije J. R. K. D. se bo vršla 14. dnevi ob 20. v salonu restavracije pri »Levce«, Gosposvetska cesta 16, Smitišnjaki in prijatelje so vabljeni.

—lj Predavanje o Poljaki in Poljski. Na predvečer dne, ko Poljaki obhajajo god svojega današnjega vodje, maršala Josefa Piłsudskega, bo ljubljansko Društvo prijateljev poljskega naroda priredilo danes ob 18. uri v verandni dvorani Uniona dve kratki predavanji. Prof. dr. R. Mole bo predaval o poljskih osvobodilnih bojih, konservator dr. Stelč pa o poljskih mestih (s skioptičnimi slikami). Vabljeni so vsi prijatelji poljskega naroda. Vstop prost!

—lj Sokol I. na Taboru sporoča vsemu članstvu žalosno vest, da je preminula njena ustanovnica, večletna letovadka vaditeljica, sestra Vera Derganc roj. Požanič. Uprava pozivlja članstvo, da se njenega pogreba udeležijo v kar največjem številu, ki bo v soboto 19. marca ob pol 4. uri pop. iz mrtnišnice Leonišča k Sv. Križu. Kroj cvilni z znakom.

—lj »Tabor« — pevski zbor. Točno ob 20. uri bo nocoj skupna vaja moških in ženskih pevcev na koru Sentjakobske cerkve. Pridite vsi in točno!

—lj VK pri Ljubljani. V nedeljo 20. marca pridejo k nam v posete Sentjakobčani iz Ljubljane z izvrstno burko in treh dejanjih »Sedem njegovih grehov«, ki je novost in letošnji slager Sentjakobskega odra. Pridite, smeha bo dovolj. Vstopnice se dobe v Sokolskem domu in pri g. Jelocniku v Rožni dolini. Opozarjamo cenje-ne posetnike, da bo začetek točno ob 20. uri in prosimo, da par minut pred 20. uri zasedejo svoje prostore, če nečete zamuditi pevške predigre.

—lj Lufkovno gledališče na Taboru vprizori dne 19. in 20. t. m. vselej ob 15. uri tragikomično igro v treh dejanjih »Gaspereček dvorni zdravnik« po znanih cenah 5, 3, 2 in 1 Din.

—lj Toplo pomladno solnce je privabilo krasnega metulja iz Španije. Ujelj so ga na Jurčičevem trgu ter bo v soboto in nedeljo razstavljen pri tvrdki Leitgeb v Ljubljani. 202-n

—lj Obrtniško društvo v Ljubljani, vajejniški odsek, naproša vse gg. mojstre, da opozore svoje vajejne in vajejne na skioptično predavanje o oberammergausekih pasijouskih igrah, ki jih priredi vajejniški odsek brezplačno za vajejne in vajejne v ponedeljek, dne 21. t. m. ob pol 7. uri zvečer v veliki dvorani Mestnega doma. Predava tajnik Prosvetne Zveze g. Zor. 201-n

—lj Obrtniško društvo v Ljubljani obvešča vse svoje člane in ostale gg. mojstre, da odpade zaradi nepredvidenih zaprek na Jožefovo določeno obrtniško zborovanje v Kazini. — Predsednik 201-n

—lj Hotel »Tivoli« sporoča cenjenim gosvom, da je danec 15. marca zaključil.

—lj Redni občni zbor Krajevne odbo-ra Jadranske Straže se bo vršil dne 31. marca t. l. ob pol 9. uri zvečer v prostorih restavracije »Glavni kolodvor« z običajnim dnevnim redom. Člani in prijatelji Jadranske Straže se vljudno vabijo, da se tega občnega zbora v čim večjem številu udeležijo. 199-n

—lj Za spomladno sezono kupite trpežne in lepe čevlje po najnižjih cenah pri A. Goršč. Stari trg 15. 32-T

—lj Dunajsko pranje, svetlolikanje Šimenc, Kolodvorska ulica 8.

Poslano

V svojem poročilu o »Robinsonadi« (Sl. Narod z dne 14. t. m.) piše g. Fr. G. med drugim naslednje: »Pri Robinsonadi ti ostaja vendarle vtisk, da je delo zastarelo in nekam šolski primitivno, napisano za dobre diletante ali recimo za nabudne konservatoriste.«

Ker je gorenje besede (... primitivno, napisano za ... ecc.) možno tolmačiti na več načinov, vljudno prosimo gospoda Fr. G., da nam jih razloži.

Udruženje ljubljanskih konservatoristov.

Bolniška blagajna mestnih nameščencev

Tudi tej socialni ustanovi gospodarska kriza ni prizanesla

Ljubljana, 18. marca.

Naši mestni nameščenci imajo svojo vzorno organizirano Bolniško blagajno. Kako važna socialna ustanova je to, je pokazal njen občni zbor, ki je bil snoči v zborni dvorani na magistratu.

Ta Bolniška blagajna je bila ustanovljena 1. 1921. Da dobro uspeva, je pač za sluga načelstva, pa tudi članstva, ki se živo zanima za njeno delovanje in v splošno skrbje vsi za njen procvit. Odbor tvorijo gg.: načelnik dr. R. Fux, podnačelnik M. Strlekar, blagajnik MHL, blagajnik L. Vro, suštar, mestni rač. insp., tabornik D. Mohorč, mestni nadoficijal, dobojnik Pavla Konjar, Iv. Zupan, A. Mijič, K. Oblak, J. Slapničar in J. Ogrin ter 3 a. mestni odbora, 3 člani nadzornega odbora in 3 člani razsodišča.

Udeležba je bila zelo lepa. Načelnik g. dr. Fux je otvoril občni zbor pozdravljajoč navzoče, posebej je pa pozdravil občinska svetnika gg. Ludvika in Cotarja. V svojem govoru je omenjal, da se tudi Bolniška blagajna ni mogla izogniti posledicam gospodarske krize kot se je ne more nobena socialna ustanova. Vaender je pa splošno stanje še dokaj ugodno, zlasti če upoštevamo, da je imela Bolniška blagajna v preteklem poslovnem letu mnogo izdatkov za težko bolne člane. Kaže, in tudi nastopajoče poslovno leto ne bo ugodnejše, kar se tiče gospodarskih prilik. Zato je pozval članstvo, naj se zaveda, da je njihova bolniška blagajna socialna ustanova, ki sloni na vzajemni pomoči članstva in da je nudila članstvu vedno pomoč ter podporo v težkih prilikah ter ji je marsikdo dolžan zahvalo, da je prešla težke dni.

Zhvalil se je za naklonjenost MOL in MHL, blagajniškim zdravnikom pa za njihovo požrtvovalno delo.

Spominjal se je umrlih tovarišev ter pozval prisotne, da so počastili njih spomin.

Tajniško poročilo je podal g. D. Mohorč. Izčrpano, na statističnih podatkih bogato poročilo dokazuje, da si je načelstvo Bolniške blagajne res prizadevalo vsestransko zadovoljiti članstvo.

Vložni zapisnik izkazuje 348 številčk. Ob koncu 1. 1931 je bilo 1582 članstva, med njimi 587 družinskih glavarjev. Članstvo se je pomnožilo v preteklem poslovnem letu za 22. Umrlo je 20 članov in članice. Umrljivost je znašala 12,6 odst. Za pogrebe odraslih je plačevala BB po 2165 Din.

Da mestni nameščenci radi bolehalo (sveda pa ne z veseljem), nam dokazujejo naslednje številke. Nakaznic za zdravljenje je bilo izdanih 4035 in sicer 3901 za zdravljenje splošnih bolezni, 425 za zdravniške specialiste, 4 za zdravljenje z diatermijo (38 ordinacij), 433 za zobozdravnike, 139 za zaporne in ženske bolnice, 5 za kliniko v Zagrebu, 1 za zdravilišče na Golniku, 1 za bolnico za duševne bolne, 1 za preiskavo krvi, 77 za rentgeniranje in 38 za zdravilne kopeli. Ta statistika nam tudi nazorno dokazuje, da je BB res pri srcu zdravje članstva. Samo pomislimo, kaj pomenijo te številke v primeru s številom članstva.

Članstvo ima na razpolago 12 praktičnih zdravnikov in 8 specialstov, poleg tega pa še 3 zobozdravnike in 3 dentiste.

V bolnicah in zdravstvenih zavodih se je zdravilo 114 članstva, 65 članic in 49 članov in sicer 1664 oskrbnih dni v K. in 559 v III. razredu. Na članice odpade 1165 dni v II. in 396 v III. razredu. Članice potem takem mnogo bolj bolehalo kot člani. Zdravili so se razen v splošni in ženski bolnici še v zdravilišču na Golniku, Leončiču, kliniki v Zagrebu in kopališču v Laškem.

Zvišanje oskrbnine v bolnicah je precej obremenilo tozadevno postavko v proračunu BB in je zaradi tega nastal primanjkljaj.

Pod okriljem BB je tudi pogrebni sklad, ki ima svoje članstvo (586). Izplačuje svojem umrli posmrtnine, lani so izplačali nad 86.000 Din, rezerva sklada znaša 29.730.

V Kamni gorici ima BB svoje oskrbnišče, ki ga imenujejo pension »Jelovca«.

Lani je bilo v njem v oskrbi 46 članstva in 58 drugih gostov, med njimi 20 otrok. Lani so tudi naredili bev čez Savo pri Radovljici, da je omogočeno posetnikom Jelovca kopanje in da imajo bliže na železniško postajo.

Na zadnji seji je načelstvo sklenilo organizirati na letošnjih počitnicah počitniško kolonijo v Kamni gorici za otroke mestnih nameščencev.

Tajništvo se je zahvaljevalo za požrtvovalno udeleževanje g. načelnik, ki je še omenjal, kako važno socialno delo opravljajo BB v 10 letih je izplačalo za svoje zavarovance nad 5.000.000 Din, povprečno 510.000 Din na leto.

O blagajniškem stanju je poročal blagajnik g. L. Suštar. Imovniško stanje je povoljno, izdatki za zdravljenje v bolnicah so se pa izredno povišali, česar seve-

da niso mogli predvidevati. Izdatki so torej nekoliko preokorčili proračun, kar se bo pa lahko pokrilo v tekočem poslovnem letu. Umrljivost članstva je bila v preteklem letu izredno visoka, saj je v primeru s splošno umrljivostjo v mestu za 50 odst. višja.

Načelnik je razpravljal o imovniških zadevah in primanjkljaju, ki bi se naj pokrilo s pristojbino dinar na mesec za člana. V debato je poseglo več zborovalcev, ki so pokazali smisel za zdrav kritičizem. Končno so se tovariško sporazumeli in je bilo blagajniško poročilo sprejeto soglasno in prav tako predlog načelnika glede kritične primanjkljaja.

Za nadzorstvo je poročal g. J. Mešek ter predlagal načelstvu absolutorij, blagajniku pa pohvalo. Predlog so sprejeli soglasno.

O proračunu je poročal g. Suštar, da bazira na podlagi računskih zaključkov lanskega leta.

Pri raznoterostih so živahno razpravljali o organizacijskih zadevah v prid BB. Osvoljilo se predlog, da bo načelstvo vodilo statistiko o obolelih v posameznih resorih in svrhu ugotovitve, kje najraje oblevajo ter zaradi nadzorstva nad bolniki.

Nič ne veste! Mladi ljudje sploh ne morete razumeti, kako imenitni časi so bili nekdanj, zdaj je vse narobe... Ne pomnim, da bi kdaj prodajali butare v snegu. Zopet si je podprla glavo in ni več ničesar videla, ne slišala.

Pred Figovcem.
— Butare, butare, poceni! Napol za tonj, napol za denar! Je kričal možak obložen z nenavadno kričečimi butarami.
— Vas pa poznam. Ali niste bili agent

za posmrtnine ali za nekaj takšnega?
— Seveda sem bil. S posmrtninami pa zdaj ni nič več kupčije. Poleti sem delal pri zidarjih. Človeč si pač mora pomagati kakor ve in zna. Brezposelnost je hudir.
— Kje ste pa dobili butare? Sami jih menda ne delate?
— Na trgu sem jih kupil; kmetje jih prodajajo na debelo, jaz pa v drobno, 50 par zaslužim pri komadu. In s tem podpiram tudi kmete, ki sicer skoraj ničesar ne prodajo.

Tudi pri nas esperanto lepo napreduje

Dobro obiskan občni zbor ljubljanskega Esperantskega kluba

Ljubljana, 18. marca.

Simoiči se je vršil v Narodni kavarni dobro obiskan občni zbor ljubljanskega esperantskega kluba, ki ga je otvoril klubov prodsednik G. Herkov. G. Herkov je v uvodu pozdravil navzoče novinarje, članstvo in goste. Zhvalil se je odboru, katerega zasluga je, da je klub žel minulo leto toliko uspehov. Naredilo se je celo več, kakor se je predvidevalo. To zmore le

Tajniško poročilo poda g. Kozlevčar. Iz njega je razvidno, da ima klub 125 članov in sicer 2 častna, 6 ustanovnih, 3 podoporne in 112 rednih. V minulemu letu so se vršili trije tečajji za esperanto, v katere se je vpisalo nad 70 interesentov. Veliko delo je bilo izvršeno na tujkoprometnem polju potom esperanta. Esperantski listi so prinesli članke s slikami o Ljubljani in Sloveniji, kar je oskrbel ljubljanski klub. Izšel je ličen prospekt Ljubljane v esp. jeziku, pa tudi razne knjige so vsebovale esperantske prevode. Največjo tujsko prometno propagando pa vrši klub potom radia, kjer se vrše vsako nedeljo polurna predavanja o naših krajih, o naši literaturi, o gospodarstvu in drugih panogah v esp. jeziku. Meteorološki zavod je izdal znamenito brošuro v esperantu, ki je vzbudila ogromno zanimanje v inozemstvu. Klub je minulo leto preskrbel več zanimivih skriptičnih predavanj. Dalje vodi esperantsko gibanje v Sloveniji, kjer je veliko naredil v organizacijskem pogledu. Koncem lanskega leta je proslavil 10letnico svojega obstoja s celodnevним sp. dom. Končno se g. tajnik zahvali slovenskemu časopisju, ki je esperantsko gibanje hvalevredno podpiralo. Tajniško poročilo so navzoči sprejeli s ploskanjem.

Iz blagajniškega poročila je razvidno, da so finance kluba prav zadovoljive. Knjižnica šteje nad 200 dobrih esperantskih knjig.

Pri volitvah je bil soglasno izvoljen predsednikom dosedanjí desetletni predsednik g. Herkov Danilo, v ostali odbor pa sledeči gg.: Dr. Reya Oskar, Kozlevčar Jože, Kralj Ivan, Jereb Miči, Zupan Marja, Korenc Rišo, Sajko Maks in Pir Ivan. Revizorja pa sta gg.: Kramar Joško in Peter Mara.

Pri slučajnostih se je poudarjalo še veliko važnost prihodnjega jugoslovenskega kongresa, ki se bo vršil letos o binokostih v Slavsonskem Brodu. To bo že V. kongres jugoslovenskih esperantistov. G. predsednik je še opozarjal članstvo, naj pridno posoča redne članske sestanke, ki se vrše vsak četrtek v Narodni kavarni, nakar je zaključil prav dobro uspeš občni zbor.

Predsednik kluba Herkov

idealizem, kar je pač zaenkrat še esperantski pokret. Esperantsko gibanje se zadnje čase tudi v naši državi prav razveseljuje širi zlasti v južnih krajih. Pred nedavnim je ministarstvo notranjih del odobrilo pravila Jugoslovenske esperantske lige, ki bo imela svoj sedež do 1. prihodnjega kongresa v Beogradu. Esperanto pa zmaguje tudi drugod po svetu, njegovo važnost uvidevajo danes že državniki, zlasti pa časopisje. Predsednikov govor je bil sprejet z aplavzom.

Agilnost naših fotoamaterjev

I. redni občni zbor Fotokluba — Uspešno delovanje in važne naloge

Ljubljana, 18. marca.

Snoči je imel Fotoklub v prijazni lovski sobi pri »Sokolcu« svoj redni občni zbor, ki je bil prav dobro obiskan. Predsednik g. Pengal je predvsem konstatiral, da se je članstvo po izrednem obnem zboru prav znatno zvišalo, med drugimi zanimivostmi je pa tudi povedal, da Fotoklub v majniku priredi v Jakopičevem paviljonu svojo razstavo, ki bo legitimacija, po kateri naj občinstvo klub spozna. Članstvo se prav živahno pripravlja na to važno prireditve in že mnogo je za razstavo pripravljenih slik prav visoke umetniške kvalitete. Celo v Beogradu se zanimajo za razstavo in vprašujejo za pogoje udeležbe. Še večje zanimanje je pa po vsej naši javnosti, saj nam dobri fotografij manjka na vseh krajih in koncih, zlasti pa za tujski promet. Vse delovanje kluba se pa rodi iz najčistjšega idealizma članov in iz ljubezni za važne naloge, ki jih je klub sprejel in sklenil tudi rešiti.

Prav občirno je bilo poročilo tajnika g. Karla Kočjančiča, ki je v uvodu poudarjal, da se je resno delo Fotokluba pričelo prav za prav sele v enotnem taboru z enotno mislijo. Odbor je žel takoj na delo, da izpolni različne važne naloge, kamor seveda predvsem spadata razstava in pa slikovna centrala za zbiranje in publiciranje vsakovrstnih slik v znanstvene, tujkoprometne in druge namene. Kar se razstave tiče, je rok za pošiljanje fotografij podaljšan do 15. aprila, s posebnim zadoščenjem so pa člani

sprejeli vest, da bodo najboljša dela na razstavi tudi nagrana. Navzile temu, da bo že ta razstava tudi pred najstrožjim kriterijem afirmiral Fotoklubovo važnost, jo odbor smatra vendarle samo za pripravo za veliko razstavo na jesenskem velesjmu.

Slikovna centrala ima namen zbrati slike, da z njimi pokažemo slovensko prestolico našemu človeku in tujcu tako, kakor je občuti estetsko izsolano in izvorno opazujočo oko fotografa-umetnika. Nekaj materiala je že pripravljeno, vendar naj pa vsi člani predložijo čim največ posnetkov, da bo 1. serija čimprej zaključena. Udeležujejo naj se z vso vneto tudi interni nagradni tekmovanja, ki člani izpodbujajo k živahnejšemu delu. Ne samo razglednice in album Ljubljane, temveč tudi album najboljših del članstva, nadalje pa tudi serijo diapozitivov za predavanja itd. so v načrtih slikovne centralne. Članstvo bo klub olajšal materialne žrtve z materijalnimi in denarnimi nagradami. Ze sedaj uživajo člani velike olajšave in popuste pri nakupu materiala, ves material za poizkuse v klubovem laboratoriju je pa vsem članom brezplačen. V laboratoriju so namreč stalna predavanja in praktične vaje o vseh tehničnih novostih. Posebno je pa treba poudariti, da Fotoklub ni posnel samo tujih dobrih metod, temveč preizkusil tudi nove domače izume, zlasti pa one člana ing. Micheliija, ki je pred kratkim s Cetinja poslal klub na razpolago svoj najnovejši izum, drobnozorni izenačevalec, ki prekaša vse dosedanje razvijalce. Članov ima klub 110, a vsak dan se pripravljajo novi iz vseh strani banovine. Osnujejo se odsek za razstavo, za tehnično delo v temnici, za predavanja in druge prireditve, za slikovno centralo, za društveno propagando i. dr., takoj po veliki komi na priredi klub javno predavanje, ki ga je prevzel član g. Cvetko Svigelj, opremljen s 60 do 80 novimi diapozitivi in tudi novim tekstem. Izleti in izprehodi so prav dobro uspeš, vpeljani so pa na novo tudi članski sestanki, ki bo drevi že prvi pri Sokolu, nato pa sledi obisk Fotokluba v Litiji.

Na predlog g. Habiča je bil po tajnikovem poročilu poslan pozdrav požrtvovalnemu članu inž. Michaeliju na Cetinje, nato je pa blagajnik g. Cvetko Svigelj podal svoje poročilo, ki iz njega posnemamo, da je finančno stanje kluba razmeram primerno prav ugodno. Pri volitvah so bili z vklikom izvoljeni gg.: za predsednika Lojze Pengal, za podpredsednika Karlo Sketelj, za 1. tajnika Karlo Kočjančič, za II. tajnika ing. Gustav Ogrin, za blagajnika Cvetko Svigelj in za odbornike Viktor Vodišek ter Janko Vertin, a za namestnika Josip Stajmer in prof. Avgust Ivančič, v razsodišču, ki ocenjuje tudi slike pa Peter Kočjančič, Ivo Gogola in Ante Gaber, a za predglednika Maks Kafež in Tone Kunstelj. Po važnih razgovorih o novih predlogih je predsednik ob 28. s pozivom k delu zaključil dobro uspešo zborovanje.

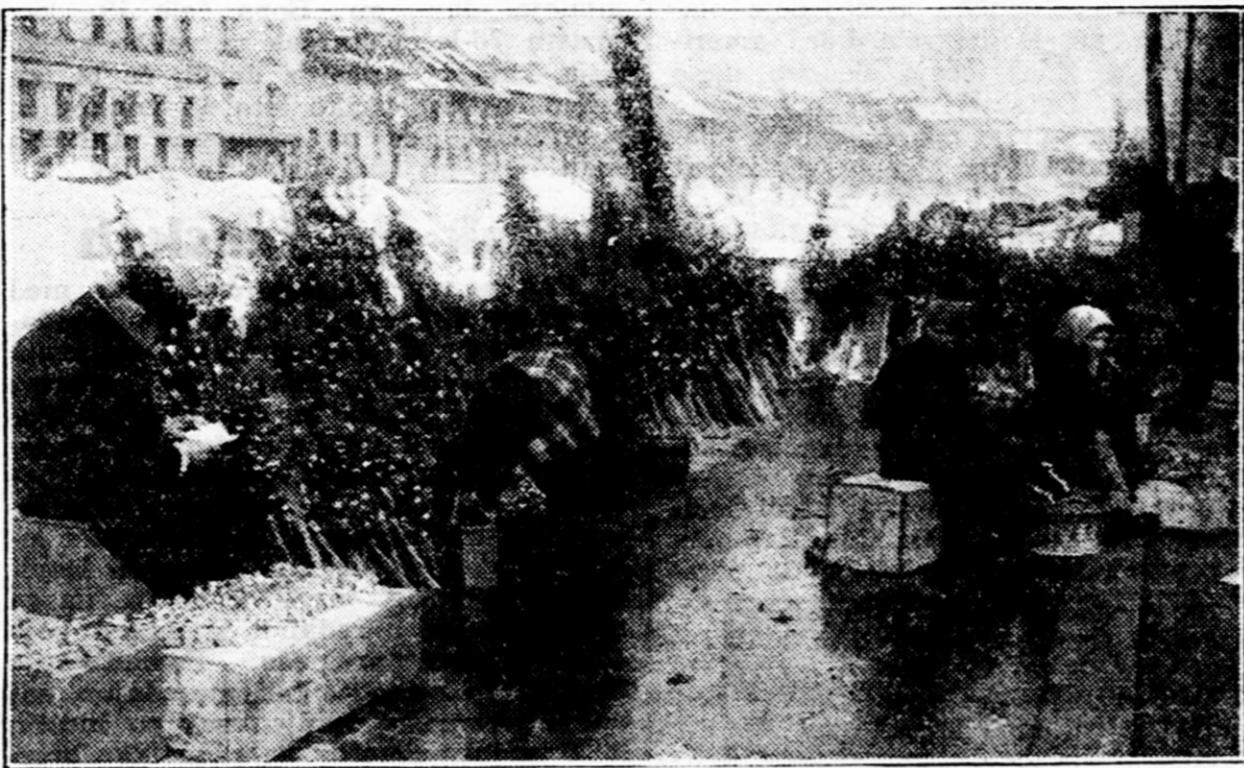
Som, Ribničan in butare

Tudi prodajalci butar čutijo letos posledice gospodarske krize

Ljubljana, 18. marca.

Ta som ni prilezel iz Ljubljane, nego iz Ribnice. V Ribnici sicer ni morja, vendar pa imajo tudi some, če treba. In naš Ribničan ni po vsem svetu znani Urban, najbrž ga v Ljubljani sploh nihče ne pozna, čeprav je že 18 let vsem na obeh. Te dni smo ga odkrili sredi butar, kjer sedi kot filozof, zamišljen, včasih pa tudi s kakšno oguljeno knjigo v roki kot Anton Puščavnik. Mož ne prodaja loncev in ne suhe robe, pač pa razno živinico.

piti pa noče nihče. In pogledite, koliko nas je! Vse bi rade zaslužile in delajo škodo nam stari butarjem. Takrat, ko smo mi že delali butare., še tle niso aiti vedeli, kakšna žival je butara. Saj se mora človek rejeziti, ko pa bodo kmalu začeli prodajati še brezove metle za butare. To ni kar tako, delati butare!! Kaj bi vam pravila, posebno letos je križ, ker je sneg zapadel na resje. Zato smo morali pobarvati mnogo več oblajna kot navadno. Do pasu sem gazila sneg, da sem prišla vsaj do smrečja. Ni pa Jovoli

- Kakšna strašna žival je pa to?
- To so peski, tole jeleni, hstole je pa morski som.
- Kaj, takšen je morski som?
- I, kajpek, prav takšen je, saj sem ga videl, ko sem se peljal v Ameriko.
- Bili ste tudi v Ameriki?
- Seveda, saj smo Ribničani povsod doma. Zdaj pa prodajam tole živinico. Ze osemnajst let sem v Ljubljani.
- Ali ne hodite domov?
- Saj še za kvatir ne zaslužim, Rajbnica je daleč. Zdaj so hudi časi, včasih sem prodal tale zaboj blaga na dan, zdaj pa prodajam že 14 dni in je še vedno več tih zlujdejih piščalk.
- Ali vam jih pošiljajo iz Ribnice?
- Sam hodim ponje. O božiču sem si jih pripeljal, pa še nisem skoraj nič prodal. Saj mi ni za profit, samo zebe me, ker sem že star. Lani sem se prehladil na velesjmu, ko je tako deževalo, pa nisem mogel več prodajati, kar tresti me je začelo. Potem sem ležal v bolnici, pa je zguba.
- Po čem je ta som?
- Dva dinarja in pol. Zdaj sem znižal cene, ker je takšna kriza.
- Ali se tudi v pritožujete nad slabimi časi? sem vprašal prodajalko butar.
- Poceni vam jo dam, tale je največja, pa stane samo 6 Din.
- Ali ste že mnogo prodali?
- Bolje, da ne vprašujete. Saj vesle, da ljudje danes samo vprašujejo po ceni, ku-

samo smrečje, mora biti tudi bršljan in brnje, saj ni vseeno, kakšna je butara.
— Koliko jih pa naredite na dan?
— To ne gre kar tako od rok kot peku žemlje. Samo pomislite, koliko imamo dela z barvanjem, in vsaka barva ni dobra. Barve morajo biti žive, da kriče kot strašilo iz prosa, ne pa kot bi oblanje pobarval dimnikar. In vezati butare tudi ni šala. Moraš jih povijati kot otroka.
— No, kako torej povijate in kako je treba barvati te trske?
— Ali jih mislite tudi vi delati? Mislite, da smo tako neprevide! No, ali jo nameravate kupiti ali ne? Te, najmanjše, prodajam po 2 Din.
— Pa drugič!
— No, mamica, ali vam je kaj doigčas? sem vprašal ženio, ki si je obupan podpirala glavo in strmela prede gluba in slepa za vse okrog sebe.
Nič... Bogme, žalostno je dandanes na svetu.
— Po čem pa imate vi butare?
— Se vedno tišina.
— Takšno butarico bi rad kupil!
— Nikar se ne norčujte! Ze po glasu vas poznam: sem prestara, da bi vas brigale moje butare. Me stare »butare« gremo v penzijo. Nič ne pomagaj.
— Ali ste zato tako zamišljeni?
— Zato, zato, spominje obujam. Veste, ko sem bila še mlada...
— Vem!

H. V. Morton: Londonski zaljubljeni

Gredoč po Embankmentu, po stezi, ki jo je obsevalo v meglo zavito solnce, sem zagledal mladence in dekletke; naslonjena na sivo skalo sta opazovala reko. Nad njo so plaval beli galci in reka je bila v času plime; fant in dekletka sta bila zelo tiha in zatopljena v svoje misli. Ko sem stopil k njima, sem opazil, da ne gledata v reko, temveč v bodočnost.
Pod pretvezo naslonjenih komolcev sta se držala za roke. Bila sta na zadnji stopnici ljubčine. njune oči so bile podobne polju, polnem cvetja. On je imel na sebi skoraj praznično obleko. Čevlje je imel nove, rjave barve, kakršne nosijo indijski generali v pokolu.
Njen klojub je bil narejen doma na hitro roko. In stala sta tu izgubljena v brezmejnem občudovanju sebe. Nista bila v Londonu. Bila sta v oni pravljici deželji na meji raja, ki se vračajo iz nje taki fantje in dekleta v tesno, rdečo izbičo v predmestjih in k tržni ceni jajc.
Lahko bi ponovil njuno verjetno kramljanje. Znal bi vam povedati, da je on šepetal nekaj o petnajstih funtih

v banki, da sta zaljubljeno govorila o oklicih in o hrastovem pohištvu na obroke. Toda ne! Govorila sploh nista, ker sta bila dosegljivo tisto stanje, ko besede ne izražajo več misli.
Jaz sem pa pomislil, zakaj je vredno pisati o londonskih zaljubljenih, o navadnih, neznatnih zaljubljenih, ki so jim kraj počitka parki, ki so njih pustolovščine vožnje z omnibusom v Kew, a njihov najslajši priboljšek čaj s kolači.
Vsako nedeljo se izprehajajo po Londonu. Vsak delavnik jih vidiš v razkošnem City, kako krajejo pol ure pri lunču, ona s kazalcem, rdečim od novega traku, on pa na videz zelo učen in korekten. In nikoli ne smete misliti, da so ti zaljubljeni skopi. Če jih vidite, kako se medsebojno opazujejo, ko iedeo zrezek ali ledvične paštete, kot bi zrli pred seboj misterij, potem pa zahtevajo vsak svoj račun.
On plača svoj šiling in tri pence, ona pa poravnava svoj račun. Kako pomembno je to. Ce bi ljubimkaval z njo, bi imela mnogo izbranejši lunč v mnogo izbranejši restavraciji in on bi brezskrbno naročil limonado ter zaključil brezobzirno s kavo ali pa celo nesrečno crme de menthe. In poravnal bi račun tako samozavestno, kot da to ni skoraj nič. Ne bilo bi ji dovoljeno zvedeti, da si njegova roka, tipajoč skri-

vaj po žepu na vse načine prizadeva dognati, ali mu ostane še dovolj za dva sedeža v kinu — vrag vzemi vse to! — tisti nesrečni novič v temi njegovega siromašnega žepa je penny ali mnogo bolj zaželjena polkrona.
Ah, slabo znamenje! Pot do bankrota je tlakovana z bahanjem, neiskrenostjo in drugim takim; nenaravnimi izlivji. Čim pa najde svojega dekliča, se spusti z grozečim življenjem k resnici in ona zve, da ni lord, ki se je zanj izdajal, da ne zasluži pet funtov na teden, temveč samo dva funta in deset šilingov. Kriza? O, dragi moji, nikakor ne!
Potem nastane boj s tajno, ki se skriva v obliki računa v banki. Oba to tajno skrbno stražita. Prekomerna škaticigaret je izdajstvo, nepotrebni izdatki za kino so zločin nad novim, udobnim domačim ognjiščem, ki ga pa ni nikjer drugje razen v dveh sročih. In tako poravnava on svoj račun, ona pa svojega in ves ta čas skromen majhen kupček narašča, vodeč ju k onim pomoznim organizacijam, ki nudijo premoženje 200 funtov proti desetim odstotkom in povrh še večni pokoj.
Ti londonski zaljubljeni so srečni; srečni so, kakor so srečni vsi pošteni, preprosti ljudje. Nobene silne vihre stra-

sti ali častihlepa ne divjajo v njihovih sročih. Radi bi ušli iz svoje okolice v nekaj, kar bi bilo samo njihova last. Sanjajo o majhni hišici, ki bi bila do pičice podobna vsaki hišici v ulici, in sanjajo o tem, kako bi zaklenili vrata pred življenjem in kako bi razprostrli svoje naročje samo sebi vzajemno.
V velikem londonskem ulju jih lahko vidiš, kako željno krajejo trenutek iz svojih različnih poklicev, ki so haš samo sredstvo za dosegajo cilja. Prihaja v City, da bi razsvetlila njegovo srce s svojo lepoto, in odhaja, zapuščajoč ga z občutkom, da je svetlobo zaprl vase. V Kew jih najdet v sladko duhtečih zelenih alejah, ko cvete španski bezeg; rdeči omnibusi jih odvažajo z njihovimi sanjami vred na kmete; in nekega dne ji srečate v vagonu podzemne železnice, kako se samozavestno sklanjajo nad cenikom pohištv...
Dante in Beatrice sta se zdramila iz svojih sanj ob Temzi in odšla. Dantejevi novi čevlji so Skripali. Roko v roki sta stopala po stezi, ki jo je obsevalo v meglo zavito solnce. Jva navadna, neznamenita izralca velike igre, zavite v ono tišino, ki priča, kako znata bit dve srci polni... Ko bi bilo mogoče pogledati v njuno življenje zopet čez deset let! To pa prepustimo usodi.

Goethe in Mina Herzliebova

Zaljubljen se je v njo, čeprav je bil star že blizu 60 let

Z Mino Herzliebovo se je Goethe seznanil v Jeni. Jena je bila zbrala v svojih salonskih družbo umetnikov in literatov, tu so bili zbrani slavni možje in junaki pesniškega sveta. V hiši knjigotrožca Frommana je bilo središče odlične družbe. Fromman in njegova žena sta bila vzor rodbinskega življenja in vsi odlični možje so ju imeli radi. Goethe

Frommanova kuharica mu je kuhala. Vsak dan je sestavljal svoj jedilni list in ga poslal kuharici.

Bilo je pa še nekaj v Frommanovi hiši, kar je vabilo slavnega pesnika v njo. To je bila skromna vijolica Frommanove rodbine, sirota Mina Herzliebova, Frommanova varovanka. Boljšega zavetišča si dekle ni moglo želeči. Njena duša se je lahko v tej vzorni meščanski hiši nemoteno razvijala. Prevelika dobrotla Frommanovih ji je bila morda celo v škodo, malo več energije in strožje vzgoje bi ji ne bilo prav nič škodovalo. Morda bi ne bila tako zamišljena, sanjava in raztresena, če bi jo bili nekoliko strožje vzgajali.

Ljubko dekle ni bilo sposobno odločevati o čemerkoli samostojno. Bilo je pa tako očarljivo, da se je Goethe kmalu zaljubljen v njo. Njena nežnost in tiha veselost, njen poseben način ironizirati samo sebe, njeni telesni čari, njene globoke temne oči, ki jih Goethe v svojih je bil tu domači prijatelj in najraje je preživljal proste večere pri Frommanovih. Njegovo prijateljstvo je šlo celo tako daleč, da se je pozneje, ko je zopet posetil Jeno, nastanil v bližnji vili, a delih tako rad opisuje, lepo okroglo obličje in lep postava, vse to je očaralo marsikatero moškega. Ze kot dete je bila Goetheju všeč. In ko je prišel leta 1807 za delj časa v Jeno, ga je lepa Mina tako očarala, da jo je začel opevati. Mini je bilo takrat 19 let. Pa tudi drugi so se potegovali za njeno ljubezen.

Nihče ni opazil, da je Goethe zaljubljen, samo Frommanova žena je kmalu prišla na to in je obzirno, toda odločno nastopila proti. Goethe se je pa že sam

zavedel posledic svojega početja. Saj se je bil pred letom dni kot skoraj 60-letni mož oženil s Christiano Vulpijevo. Leta 1809 je odpotovala Mina v svoj rojstni kraj, kamor jo je poslala Frommanova, ki je hotela pretrgati njeno prijateljsko razmerje z Goethejem. Mina je ostala v rojstnem kraju štiri leta in dvakrat se je tam zaročila, prvič z mladim plemičem, ki ga je zapustila, ker njegova mati ni hotela imeti za snaho meščanke, drugi pa z nekim gimnazijskim profesorjem iz Berlina. Vrnila se je kot nevesta v Jeno, toda njena zaroka se je zaradi hladnega vedenja in odpora napram ženinu kmalu razdrila. Tega leta je Goethe že ovekovčeval njeno postavo v svojem delu. Njuni stiki so se obnovili in Mina je dobila od njega za god zbirko pesmi.

Splošno je prevladovalo naziranje, da zadržuje Goetheja od poroke z Mino samo njegov zakon. Toda l. 1817 je bil Goethe že vdovec, nobene ovire ni bilo več in vendar se ni oženil. Mina se je ta čas zopet zaročila, pa se je kmalu razdrila tudi njena tretja zaroka. Bala se je zakonskega življenja. In vendar je končno našla moža. V Jeni je živel višji svetnik apelacijskega sodišča Walch. Bil je baje zelo grd, toda dobrega srca. Dolgo si je prizadeval omeščati Minino srce, dvakrat ga je odločno zavrnila, nazadnje se ga je pa usmiliła. Očividno pripoveduje, da je bila to zelo žalostna svatba. Mina je bila krasna, toda hladna nevesta, Walch pa grd, toda vesel ženin.

In tako je postala dražestna, v mr...

gih Goethejevih stihih ovekovčena lepota žena najrjšega moža v mestu, ki je proti njemu čutila nepremagljiv odpor. Svatba Mine Herzliebove se je vršila 14 let po njenem prvem srečanju z Goethejem. 70-letni Goethe se ni več zanimal za njo. Takoj po poroki jo je napadla duševna bolezen in zbežala je od svojega moža. Nekaj let je preživela v sanatoriju in ko je ozdravela, se je vrnila k možu. Komaj je pa preživela nekaj dni pri njem, so se pojavili novi znaki duševne bolezni in zopet se je morala zateči v svoj rojstni kraj Züllichau, kjer je živila od prispevkov, ki jih je dobivala od moža, pozneje, ko ji je mož umrl, pa od pokojnine. Vedno se je z hvaležnostjo spominjala Frommanovih, kjer je preživela najlepšo mladost. Umrla je v 70. letu starosti v umobolnici.

Ženitev švedskega princa

Švedski princ Lenart se je oženil z bogato meščanko in se odrekel vsem vladarskim pravicam. Na njegovo svatbo je prispela iz Amerike tudi njegova mati, ruska velika kneginja Marija Romanova, ki že 18 let ni videla svojega sina. Ko je zvedela, da se hoče oženiti z dekletom iz meščanskih krogov, je stopila na njegovo stran, toda med sinom in materjo je prišlo kljub temu do ponovnega razkola, ker je princ odločno odklonil cerkvene poročne obrede.

Velika kneginja Marija je bila vedno demokratična. Poročena je bila s švedskim princem Lenartom, toda zakon ni bil srečen, na švedskem dvoru se ni počutila dobro. Zato je zapustila svojega moža in zakon je bil razveljav-

ljen. Po revoluciji ji je švedski dvor izročil del dragocenosti, toda njena dota je ostala v Stockholmu. Iz obresti tega denarja dobiva njen sin rento. Po revoluciji je morala tudi velika kneginja Marija skrbeti zase, ker je bivši mož in sin nista podpirala.

Ko je zvedela, da se namerava sin poročiti, je takoj odpotovala iz Amerike. Bila je neprijetno presenečena, ko so ji povedali, da se hoče prnic poročiti civilno. Opozarjala ga je, da je član starega vladarskega rodu ruske države. Prosila ga je, naj se da poročiti cerkveno, toda sin je ni hotel ubogati. Z očetove strani se ni nihče udeležil svatbe. Tudi mati se je ni udeležila, ko ji je sin telefonično odgovoril, da se pod nobenim pogojem ne poroči cerkveno. Brat velike keginje Dimitrij je obvestil princa, da Romanovi ne priznavajo njegovega zakona, za kar se pa princ prav nič ne zmeni.

82 let v samostanu

V Angliji je umrla te dni najstarejša redovnica, ki je praznovala že l. 1926 75-letnico življenja za samostanskimi stenami. Sestra Marija Marta Bulti je vstopila v samostan francišanskega reda v Tauntonu, ko ji je bilo 16 let. Umrla je v visoki starosti 98 let, tako da je preživela za samostanskimi stenami celih 82 let. Ves ta čas, torej od l. 1850, ni prestopila samostanskega praga, tako da življenje zunaj sploh ni poznala. Videla ni niti avtomobilov, niti železnic. V dotičnem samostanu celih 400 let niso imeli redovnice, ki bi bila tako dolgo živela ločeno od sveta.

Njeno življenje, posvečeno molitvi in dobroti, je šlo skozi cela desetletja mirno svojo pot. Samo nekoč je prišla v stik z zunanjim svetom in sicer l. 1926, ko je prišla od papeža posebna deputacija in ji prinesla k jubileju njegov blagoslov. Sestra Marija je bila zelo inteligentna in vse življenje trdnega zdravlja. Šele zadnje čase jo je napadla hripa, ki ji je podlegla. Rojena je bila tri leta pred nastopom vladanja kraljice Viktorije. Dočakala je moderno dobo, ki je pa ni poznala.

Brezdomna deca v Rusiji

Kaj pripoveduje o nji francoski novinar Philippe Soupault

Eno najbolj perečih vprašanj, ki jih je imela rešiti sovjetska vlada po prvih letih svojega obstoja, je bilo vprašanje, kam z brezdomno dečo, produktom svetovne vojne, revolucije in državljanske vojne ter vsemu temu sledečih razravnih razmer. Kako so v Rusiji ta problem načeloma rešili, nam pripoveduje sotrudnik pariške revije »Vu« Philippe Soupault, ki je lani potoval po Rusiji in jo temeljito proučeval. V naslednjem prinašamo nekaj njegovih izjav.

— Kdor je l. 1927 potoval po Rusiji, je dostikrat videl bloditi po ulicah gručče razcapancev, ki so raztrgani beračiji, kradli in celo morili. L. 1931 pa tega vsega ni bilo več. Res je, videti je bilo še tu in tam kakega brezdomca, vendar pa je bila ta nadloga v splošnem odstranjena. Informiral sem se o tem in dejali so mi, naj si ogledam film »Pravica do državljanstva«, v katerem nastopajo sami bivši brezdomni otroci in prikazujejo svoj razvoj od klatežev do polnopravnih državljanov. Par dni kasneje sem obiskal zavod za brezdomno dečo, ki stoji sredi Moskve in kjer vzgajajo nesrečne žrtve revolucijskih let za poštene državljanke. V tem zavodu ni nobenih upravnikov in čuvajev, učitelji so tovariši in svetovalci. Brezdomci se uče čitati in pisati, mnogi so postali dobri delavci in vodje udarnih brigad.

Posebno dobro se spominjam na ma-

lega mizarja, ki je bil vodja delavnice. Dobil sem ga ravno pri delu. Vsak čas so ga hodili tovariši povpraševati za svet. Vprašal sem ga, kaj dela najraje, pa mi je odgovoril, da najraje so deluje pri godbi, skoraj še rajši pa da igra nogomet. Pozneje so mi povedali, da je bil deček morilec in da je ubil pet ljudi.

Skoraj vsi brez izjeme so zadovoljni s svojim novim položajem in se neradi spominjajo časov svojega potepuštva. Le nekateri se ne morejo sprijazniti z življenjem v »komuni«, toda povečini so to dedno obremenjeni otroci, katere pošiljajo v posebne oddelke, kjer skrbje zanje psihijatri. 90% pa jih ostane in časih se razvijajo iz njih veliki talenti.

Obiskal sem tudi komuno brezdomnih otrok in videl, da tudi tam ne manjkajo običajni stenski listi, gledališka dvorana i. dr. V zadnji številki stenskega lista je ravno nekdo opisoval svoje doživljanje s počitnic, ki jih je komuna v septembru prebila na Krimu. Članek je napisal mlad ključavničar, v katerem sem na svoje veliko začudenje spoznal enega izmed glavnih junakov filma »Pravica do državljanstva«.

Komuna, ki sem jo obiskal, ni edina v Rusiji. In po zatrdilu mojega spremljevalca, ki mi jo je razkazoval, tudi ne najmodernejša. Sklepajoč po njegovih besedah, kmalu v Rusiji ne bo nobenega brezdomnega otroka več.

Iskanje Lindberghovega sinčka

Brezuspešno iskanje ugrabljenega Lindberghovega sinčka je največja blamaža, kar jih je doživela kdaj ameriška policija. Zdaj iščejo sledove samo še iz obupa. Detektivji so že opetovano mislili, da se jim je posrečilo najti sledove za banditi, pa so se vsakokrat zmotili. Policija zdaj priznava, da je bila v prvotnem pismu Lindberghu glede odkupnine v znesku 50.000 dolarjev tudi grožnja, da se bodo banditi osvetili njegovemu sinčku, če črhne le besedico o tem, kaj se je zgodilo. Policija tudi priznava, da so odtisi prstov na oknu Lindberghove otroške sobe pričali, da sta otroka ugrabila dva moška. Policija pa nobenega ne pozna.

Ugrabljenega otroka so iskali zadnje čase tudi po parniških. Celo hamburške pristaniške policije se je že pola-

stila nekakšna lindberghovska pehlova, ki jo je zanesel veter tudi na naša tla. Včeraj se je namreč zglasil v našem uredništvu gospod, ki je izjavil, da ima že zasnovan načrt, kako bo našel Lindberghovega sinčka. Vedeti je hotel samo, kako bi o tem obvestil nesrečnega očeta. Svetovali smo mu, naj se obrne kar na ameriške konzularne oblasti, pa bo lahko kmalu milijonar, seveda če se mu posreči to, kar se ni celi armadi detektivov.

Iz New Yorka poročajo, da je policija zvedela, da je neki jetnik pred šestimi meseci predlagal drugim jetnikom, da je treba nekaj napraviti z Lindberghovim sinčkom. Policija misli, da je prišla s tem na novo sled. V iskanju ugrabljenega Lindberghovega sinčka so potegnili zdaj celo dve nemški služkinji. Neka gospa Lightfootova iz New Brunswicka v državi New Jersey je sporočila policiji, da sta odšli njeni dve služkinji z doma istega večera, ko je bil otrok ugrabljen. Odpeljali so se z avtomobilom in drugo jutro je gospa ugotovila, da sta prevozili 75 km. Čez nekaj dni sta obe službo odpovedali, češ, da se hočeta vrniti v Nemčijo. Gospa je pogrešila tudi dleto, ki utegne biti identično z dletom, najdenim pod oknom Lindberghove vile.

Čuden ded

V angleškem New Castlu je slavil v ponedeljek mr. Bone svoj 19. rojstni dan in čestitaj mu je prišlo šest lastnih otrok, 32 vnukov in 13 pravnukov. Tu bo pač vsak čitatelj zmajal z glavo, češ, saj je gotovo pomota, mož je star 91 let, ne pa 19 let. V resnici pa ni nobene pomote, srečni ded je res slavil 19. rojstni dan, pa ima kljub temu že 32 vnukov in še 13 pravnukov povrh. Bone je namreč zavidanja vredni »prestopnik«. Rojen je bil 29. februarja 1856, torej zadnji dan februarja prestopnega leta, tako da ima rojstni dan samo vsako četrto leto.

Mož je bil pa prikrajšan še za tri

rojstne dneve in sicer leta 1896, 1900 in 1904. V teh letih smo morali po želji astronomov prestopna leta skrajšati, da smo prišli v potrebno harmonijo s časom celega stoletja. Tako je bil letošnji jubilejni dan mr. Bone šele 19., kar smatra 76-letni starček za veliko srečo, kajti kam bi prišel z darili, če bi mu prišlo čestitaj vsako leto 45 vnukov in pravnukov, da ne računamo njihovih roditeljev, pa tudi babic in dedov.

Rak pri ženskah

Rak zahteva mnogo več žrtve med ženskami kakor med moškimi. Dosedanji nedostatki organizacije zatiranja raka pri ženskah imajo več vzrokov. Prvi je pač ta, da se zateče dobra polovica žensk, ki jih je napadla ta strašna bolezen, k zdravniku nepozno, navadno šele tedaj, ko je operativno lečenje že izključeno in ko more tudi lečenje z radiem rešiti le neznatno število bolnih. Drugi vzrok je pa ta, da se bozne ženske z redkimi izjemami boje zdravniškega pregleda. Pomanjkanje denarja tu ne more biti merodajno, saj imajo stromašni ljudje vsaj po mestih in v večini primerov na razpolago brezplačen zdravniški pregled.

Zelo važno in nujno potrebno je, da se da vsaka nad 30 let stara ženska vsaj dvakrat na leto zdravniško preiskati, tudi če se počuti docela zdravo in ne čuti nobenih znakov bolezni na maternici. Rak v začetku ne povzroča bolečin in tudi sicer se ne kažejo nobeni znaki bolezni. Kadar začutimo bolečine, je navadno že prepozno. Marsikatera ženska bi ušla prerani smrti, če bi se svedela, kako važni so redni zdravniški pregledi.

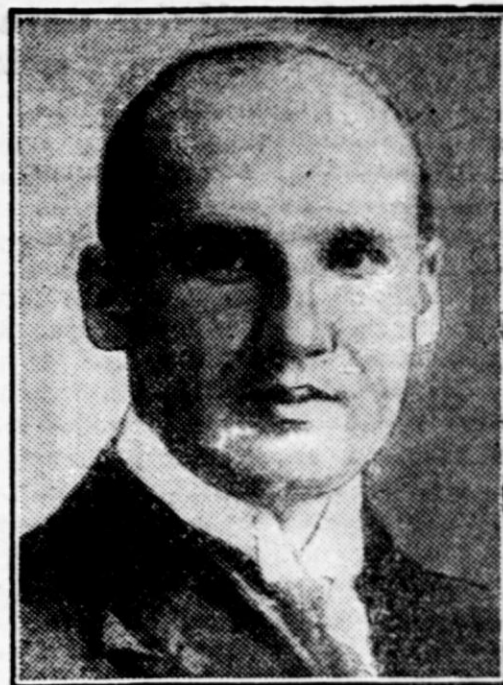
Grobnica Evariste de Maigret je postala žrtev avtomobilske nesreče

Papige in jeziki

Učenjaki se bavijo z najrazličnejšimi problemi in tako je prišel neki profesor v Kolumbiji na idejo ugotoviti, v katerem jeziku najraje govore papige. S papigami je tako, kakor z ljudmi, tudi one se ne nauče vsakega jezika enako lahko. Profesor je prišel do zaključka, da je papigam najprikladnejša španščina. O tem je napisal celo razpravo in zanimalo ga je, zakaj španščina papigam najbolj ugaja in zakaj se je tako lahko nauče. Španščina je baje očetovski jezik papig, ker so njihovi praočeti govorili španško.

V Španiji je namreč v 16. stoletju prvič prišel nekdo na to, da bi lahko papiga govorila in da bi se dalo s tem nekaj zaslužiti. In ker je bil prvi jezik papig španščina, so našli tudi potomeci prve govoreče papige v tem jeziku mnogo znanega. Drugi jezik, ki je papigam najljubši, je japonsčina. Kakor pa gre do nekatere besede papigi lahko v glavo, ima z drugimi huđe preglavice. Pro-

fesor je ugotovil, da sta papigam najtežja jezika angleščina in nemščina. Angleži in Nemci seveda ne smejo biti užaljeni.

Kralj vžgalic Ivar Kreuger, ki si je končal življenje.

Še en recept

Vasica Cellio v Piemontskih Alpah je posebno zdrav kraj, čeprav ima zelo ostro podnebje. Vasica šteje malo prebivalcev, ki pa dosežejo zelo visoko starost. Nedavno je praznovalo 5 vaščanov stoletnice rojstva, 33 jih je pa že prekorajilo 90. leto. Prebivalci gorske vasice so stromašni in redko vidijo na mizi meso. Mnogi mesta še nikoli niso videli in seveda nimajo pojma, kaj je keno ali giodatišče. Žrve torej primitivno življenje, pa so kljub temu ali baš zaradi tega zdravi in dočakajo visoko starost.

Za vasico se je zanimal znani italijanski zdravnik senator Umberto Gabbi, ki že več let proučuje nad 100 let stare ljudi. Osebo se je zglasil pri mnogih in ostal nekaj časa v njihovi bližini. Tako se je zanimal tudi za Metuzalame iz Cellia in vprašal jih je, kako so dočakali tako visoko starost. Ugotovil je, da dočakajo tako visoko starost večinoma samo ljudje na kmetih. Spe taki ljudje malo. Skoraj vsi so vegetarijanci, opojnih pišč ne pijejo in tudi ne kade. Čudno je pa, da je visoka starost v tej vasici dedna. In zanimivo je tudi, da se starci ne prištevajo k nobeni politični stranki. Politika torej zdravju škoduje.

Je pomlajevanje sugestija?

Nobeno odkritje ni budilo po svetu toliko zanimanja, kakor umetno pomlajevanje. Saj pa tudi ni čuda, ker vse, kar počenja človek od trenutka, ko se zave, da bo moral umreti, ni v bistvu nič drugega, kakor prizadevanje čim bolj oddaljiti fiziološke posledice staranja odnosno starost samo. Zadnje čase so pa začeli učenjaki strogo kontrolirati posledice pomlajevanja. Strassburški prof. Leriche trdi, da je prenos čilva enega organizma na drugi organizem sam po sebi brez uspeha tudi takrat, če gre za dve zoološko sodni vrsti. S prenosom spravimo v organizem nekako miniaturno lekarno. Transplantacija očne, specifične snovi, ki smo jih z njo prenesli v organizem, pa ostanejo in lahko v gotovem pomenu delujejo.

Senilnost se razlaga kot neposredna in izključna posledica pešanja genitalnih žlez. Prof. Gley se je pa temu naziranjju odločno uprl. Po njegovem mnenju je staranje preveč kompliciran pojav, da bi lahko naprtili odgovornost zanj samo enemu organu. Če bi bila spolna žleza res tak samodržec, kako bi si mogli potem razlagati, da atributi mladosti pri normalnih živilih ne trajajo dalje kakor pri kastriranih? Izvzememo individualne razlike in do gotove mere dednost je glede starosti vse stvarstvo enako. To je tudi edina resnična enakost na svetu. Mnenje prof. Gleya deli mnogo fiziologov in nekateri celo menijo, da gre pri umetnem pomlajevanju za navadno sugestijo.

Drugi zopet odrekajo genitalnim žlezam sploh, da bi bila njihova funkcija v regulaciji prehrane, kaj šele v prerani senilnosti tako pomembna, še manj pa odločilna. Navajajo primere 80 letnih evnuhov, ki so na zunaj mnogo mlajši, kakor bi človek mislil. Znano je tudi, da so dočakali nekateri rumunski kastrati, ki jih je opazoval Walter Koch, visoko starost 90 let, pa so imeli še čisto črne lase in zdrave zobe. V splošnem začena prevladovati naziranje, da za starost ni odgovorna samo ena žleza. Če se hočemo torej uspešno boriti proti starosti s sredstvi, ki delujejo na žlezo, moramo vplivati na razne žleze, ne pa samo na genitalno.

Nadebudni najemnik.

— Samo opozoriti vas moram, mladi gospod, da ključa ne dobite in da ob 11. zaklepam stanovanje.

— Ze dobro, gospa, samo povejte mi, kdaj zjutraj odpirate.

V znamenju krize.

Odvetnik zagovarja kleptomanko: Moja klientka sicer ne more premagati strašne bolezni, ki jo sili krasti, kar ji oride pod roke, vendar pa moram prosti visoko sodišče, naj ne preze njenega blagorodnega narodnogospodarsko orientiranega patriotizma, ki se kaže v tem, da krađe vedno samo domače izdelke.

Albert Sorel: 53
Čudodelni zdravnik
Roman

— Ti se pa pusti izrabljati kakor dete; vsak slepar te spelje na led; hčerko hočeš dati tujcem, ki se ti rogajo in hrepene samo po tvojem bogastvu...
— Rofose se je hotel že zopet udati. Emma je opazila to in dejala:
— To pa ni res, teta.
— Ti si še otrok. Ti ničesar ne razumeš. Dobro vem, kaj govorim. Res je, kar pravim.
— Teta, če se omožim, se omožim brez dote.
— Beži no! Kaj vse ti pride na misel. Torej si se zopet sestala z njim?
— To roganje je pa zbolelo barona. Znova ga je obšla jeza.
— Ne, pač sem pa dobila zagotovilo o namenih gospoda Mayliana v tem pogledu, — je odgovorila Emma.
— Kdo ti je pa natvezil to neumnost? Gauberge?

— Ne, teta.
— Doktor?
— Emma je povesila oči in molčala.
— No dobro. Pa ga preizkusi tega junaka. Bomo videli.
— Saj ga tudi preizkusim, — je dejala Emma in pripomnila:
— Mojo doto hočete, teta; dobro, dam vam jo, storite z njo, kar hočete.
— Torej zapustiš svojo rodbino, odrečeš se svojemu imenu, zavržeš svoja načela, izneveriš se svojim dolžnostim, ki te vežejo na mater in ki je od njih odvisna rešitev nas vseh, pa tudi tebe same...
— Toda teta, saj ne storim nič hudega, če vzamem poštenega fanta; mami bom lahko stregla, kakor zdaj, in tudi vsa druga dela bom lahko opravljala, če mi nakloni usoda srečo, ki si jo tako vroče želim.
— Evo vidiš, — se je smejal Fontemors; to ni slabo in priznati moram učinek avtoritete, ki jo kaže gospodična. Tako se torej vzgajajo dekleta v naročju matere cerkve.
— Athenaida ga je zaničljivo pogledala in se obrnila k Emmi, rekoč:
— Ponavljam, da so ti zmešali glavo. Vse življenje se boš kesala, da si bila tako nespametna. Ta zakon bo proklet, ker je zločinski.

— Obžalujem, da vam moram ugovarjati, teta, — je odgovorila Emma: — toda to se tiče samo mene in v tem pogledu sem brez skrbi.
— Tvoja blazna strast te zapeljuje! — je vzkliknila teta, — in bog...
— Teta, nikar me ne silite. Preveč zla ste mi že nakopali na glavo. Vzemite mojo doto, z veseljem jo vam prepuščam...
— Emma, ne pozabi, s kom govoriš, — jo je posvaril oče.
— Saj nisem pozabila, papa; teto spoštujem, toda ljubiti je ne morem več. Athenais je stopila k Rofossu.
— Ti prepri me ubijejo, — je dejala Emma in odšla. Rofosse je hotel stopiti za njo, toda Fontemors ga je zadržal, rekoč:
— Pustite jo. Ta stvar mora biti čim prej končana in slepar razkrinkan. Vaš zdravnik je slepar in drevi bo aretiran. Te besede je izgovoril z močnim glasom.
— Emma je napravila na hodniku samo nekaj korakov, naprej pa ni mogla; morala se je oprjeti zidu in se nasloniti nanj; vrata v salon so ostala samo priprta in tako je lahko slišala zadnje stričeve besede.
— Prva njena misel je bila zbežati; ko se je pa vzravnala, je sklenila drugače;

stopila je k vratom in zamrmrala sama pri sebi:
— Položaj je obupen. Če pa da stric aretirati doktorja izgubim edinega prijatelja in edinega prijatelja moje uboge mame. Poslušala bom do konca.
Fontemors je nadaljeval:
— Zanimali ste se za preteklost tega zdravnika, za nagibe, ki so ga privedli sem. V interesu rodbine sem poizvedoval in zvedel sem...
— Zakaj mi pa niste tega povedali? — je dejal baron.
— Misli sem, da ta fant ne bo tako predrzen, da bi še enkrat prišel sem, — je odgovoril Fontemors. — Ker je pa prišel in ker se vmešava v naše zadeve, morate vedeti, kdo je.
— Athenaidi se je že na obrazu poznalo, da je našel njen gnev dovolj hrane.
— Dobro veste, da je nam ostalo vprašanje dijamentov nepojasneno, — je začel Fontemors; — vedno sem vam pravil, da bi se dala ta zadeva pojasniti samo s pomočjo Mauricovega tovariša...
— Da! — je pritrdila Athenais.
— No in? — je vprašal Rofosse težko sopeč.
— Mauricov tovariš je nam zdaj znan. To je Chebsky. Dokazuje imam v rokah. Mauricovo pismo, ki mi je pri-

šlo po dolgem iskanju v roke, je nepobiten dokaz, da sta si bila Maurice in Chebsky tovariša. Povpraševal sem in zvedel, da je bil Chebsky l. 1848 v Parizu. Z Mauriceom sta stanovala skupaj, potem sta pa odpotovala pod tujimi imeni v Svico. Chebsky je torej lagal, ko je trdil, da se je seznanil z Mauriceom šele ko je bil že na smrtni postelji.
— Ta laž ovrže vse druge njegove trditve, — je pripomnila Athenaida.
— Rofosse je bil uničen. Sum, ki zjutraj še ni imel nobene trdne podlage, je dobil zdaj konkretne oblike.
— Bil bi vam to takoj povedal, — je nadaljeval Fontemors, — pa nisem hotel govoriti vprčo Emmi. — Nered pogrevam spomine na ta proces, toda moram jih. Ta človek ima skrivne namene; prepričan sem, da jo nam hoče pošteno zagosti. In to je treba preprečiti.
— Rofosse je gledal v tla in sam ni vedel, kaj bi dejal.
— Chebsky mi je dejal, da jutri odpotuje iz Francije.
— Hm! — je menil Fontemors; — spotoma se ustavi in nas obvesti o vsem, kar nas bo zanimalo.
— Rofosova zadrega je bila vedno večja in komaj je spravil iz sebe:

Cene, ki odgovarjajo času!

ČEVLJI

Otroški zbiti	Din 20.—
Otroški šivani	„ 40.—
Deški od št. 36—39 iz močnega boksa	„ 100.—
Moški ameriške oblike iz boksa	„ 125.—
Moški nizki, rujavi in črni šivani	„ 135.—
Moški visoki, rjav in črni šivani	„ 150.—

NOGAVICE

Otroške od	Din 4.— naprej
Moške	Din 3.75, 4.75, 6.—, 9.—, 12.—
Zenske flor	Din 7.75, 8.50
Zenske svilene	Din 12.—
Zenske flor	Din 13.—, 14.—, 15.—, 16.—
Zenske iz Bemberg svile	Din 25.—

ČEVLJI

Damski z zaponko in zadržo	Din 95.—
Damski z leseno peto	„ 110.—
Damski Top-barve z leseno peto	„ 120.—
Damski v modnih barvah z leseno ali usnjato peto	„ 135.—
Domači čevlji usnjati	„ 36.—

Damski pomladanski plašči Din 220.—, 260.—, 280.—

ANT. KRISPER, LJUBLJANA

Mestni trg št. 26

Stritarjeva ul. 1-3

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakovi! — Na vprašanja brez znakov ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

YOUGURT
bolgarsko kislo mleko, vedno sveže, kakor tudi vse mlečne izdelke prodaja Mlekarna, Dunajska cesta 17 (poleg kavarnne Evropa). Po želji dostavi tudi na dom. 35/T

Najcenejši nakup!
KONFEKCIJA — MODA
ANTON PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 22/T

ČEVLJI NA OBROKE
»TEMPO«, Gledališka ulica 4 (nasproti opere) 19/T

92.000.— Din **HISA (VILA)**
4 sobe s pritlikinami in kletjo zgradi stavbna družba »Jugograd«. — Informacije: Ing. Pust, Strelška ulica 33. 34/T

DIN 125.—
1 m³ žaganih bukovih drv prima kakovosti nudi — Velepic, Sv. Jerneja cesta 25. — Telefon 2708.

KLAVIRJI
Preden kupite klavir, si oglejte moje bogato zalogo prvovrstnih klavirjev. Prodajam najceneje, na najmanjše obroke, z garancijo. Najcenejša izposojalnica! — **WARBINER**, Gregorčičeva 5, Rimska cesta 2. 1166

MODROCE
afrik. vsakovrstne žimnate, otomane, najnovije couch zofe po ugodnih cenah kupite pri tapetniku
Rudolf Sever, Ljubljana, Marijin trg 2
Telefon 2622. 14/T

VOLNO ZA MODROCE
zelo poceni prodaja šega, Cankarjevo nabrežje 5/T. 1066

Tednik **»ZABAVNI LIST«**
Stražišče pri Kranju. — Vsaka številka samo Din 1.—. Zahtevajte brezplačne ogledne številke! 37/T

MODROCE
otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudi najceneje

MREŽE ZA POSTELJE
izdeluje najceneje točno po naročilu ter jih sprejema tudi v popravilo v lesenih in železnih okvirjih tvrdka Pavel Strgulc, Ljubljana, Gosposvetska c. 18 (Količej) poleg skladišča »Alkoc«. 125/L

7 PARCEL
skupno 6.500 m² v prvem mestnem okraju naprodaj, posamezno ali skupno. Informacije ing. Pust, Gledališka ul. 31.

POSTREZNIČICO
za večerne ure, strogo pošteno, natančno in točno za pospravljanje parketov, sprejem. Celovška cesta 14.

KNJIGOVODINJA
(z nemško stenografijo), vestna, ki dovršeno dopisuje hrvaško in nemško, je brza stroje-piska, ki bi popolnoma sama i samostojno oskrbovala vse pisarniško delo, — za 1. majnik. Lastnoročno pisane ponudbe z navedbo zahtevne plače in starosti pod »Samostojna« spretna moč na upravo »Slov. Narod« pod »Samostojna« spretna moč 1226c

2 ENODRUŽINSKI HISI
z lepim vrtom takoj naprodaj. Plača se lahko tudi s hranilno knjižico. Studenci pri Mariboru. Radvanjska cesta št. 6. 1220

POSETITE razstavo

na Velesejmu od 2. do 5. aprila

DRAGA JOZICA!
Da počastiva najin skupni imendan kar najslavnejše, sestaneva se v soboto popoldne v »Daj-Damuc«.
Izredni vinski blagoslov in druge dobrote. Ne bo Ti žal! Pridi sigurno!
Tvoj Jožek.

KITARO
dobro ohranjeno kupim. Primerno ceno želim. Ivo Madronič, dijak, Krk.

GOSPODIČNA
s premoženjem išče znanja v svrhu ženitve z dobroščnim solidnim gospodom v stalni službi, stari nad 35 let. Resne, neanonimne dopise na upr. Slovenskega Naroda pod »Pomlad«/1216.

SOSTANOVALCA
za 120 Din sprejme na Vidovdanski cesti 3 hišnica.

CENJENIM GOSTOM
sporočam, da bom sama vodila gostilno pri »Krof« in se tolo pripravim. Josipina Puklstein, gostilničarka.

MESARSKEGA VAJENCA
ne izpod 17 let starega, ki ima veselje do te obrti, sprejme Stefan Turk, mesar v Spodnji Hudinji pri Celju. 1222

KLAVIRJI, PIANINI
prvovrstnih inozemskih znamk od 11.000 Din naprej (Musika), Sv. Petra c. 40. 13/T

KDO BI PREPELJAL
pohištvo iz Polhovega gradca na Rakek. Ponudbe z navedbo cene prosim Manica Deržaj, učiteljica, Rakek. 1221

PEKOVSKI POMOČNIK
dobro izurjen, želi zaposlitev v pekariji. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod značko »Izurnjen pek 1223c«.

URADNIK
z daljšo sodno prakso, želi primerno mesto. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Oskrbnik 1224c«.

PUHAŠTO PERJE
čito, čohano, kg po 48 Din, druga vrsta kg po 38 dinarjev belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 Din razposi. — po poštom povzeto L. Brezovič, Zagreb Ilica 52 1225

STANOVANJE
treh sob, kopalnice in pritliklinišče obitelj dveh oseb. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Lepa točka/394«.

Hotel Bellevue, Omiš pri Splitu

Najlepša dalmatinska riviera. Morje, pesek, sonce, zrak, romantika nadkrijuje vse.
Prebiti nekaj dni v hotelu Bellevue se pravi koristiti zdravju. Dobra hrana, zdravilna pitna voda v sobah, električna razsvetljava in kurjava. Peščeno kopališče. Takse ukinjene. Popust cenovnika. Na zahtevo pošljemo prospekte.
Kompletna penzija Din 55.— do Din 75.— na dan.

Znižane cene za veliki teden!
Sir polnomasten Din 16.—
Čajno maslo Din 24.—
dokler traja zaloga in vse ostalo špecerijsko blago po najnižji ceni.
Priporoča **Julij Zupan**
Sv. Petr. cesta 35

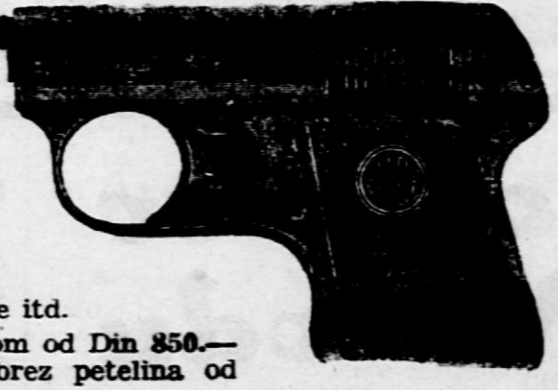
Najcenejše vezenje perila, zaves, monogramov pri

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana

(POLEG HOTELA STRUKELJ)
Entljanje, ažuriranje, predtiskanje. — Na izbiro krasno predtiskani prtiči po izredno nizkih cenah.

Znižane cene vsem pištolam, revolverjem in municiji

Fr. Ševčik
Ljubljana, Zidovska ul. 8

Stalno na skladišču puške tvornic Steyer, Sauer & Sohn, Simon, Remo, Bayard, F. N. Neumann, Remington, Walther, borovelske itd.
Lovske puške s petelinom od Din 850.— naprej; lovske puške brez petelina od Din 1400.— naprej.

Za nakup in nošenje brez dovoljenja prepričan Em-Ge strašne pištole od Din 45.— naprej na 2, 5, 6 in 10 strelcv. Zahtevajte cenike. — Vabim na brezobvezen ogled v moji trgovini.

+

Potrji žalosti naznanjamo vsem znancem in prijateljem žalostno vest, da je naša ljubljena in dobra soproga, mati in stara mati, gospa

Ivanka Silič roj. Breščak

včeraj, dne 17. t. m., ob 17. uri, previdena s sv. zakramenti, v starosti 75 let mirno preminula.

Pogreb drage pokojnice bo v soboto 19. t. m. ob 16. uri iz hiše žalosti, Zapuže št. 32, na pokopališče v Dravljah.

št. Vid - Zapuže, 18. marca 1932.

Anton Silič, soprog; Ludvik, sin; Justina in Marija, hčeri in ostali sorodniki.

Primerjajte naše znižane cene in kvaliteto našega blaga!

Din 85.-

Čevlji za deklice iz črnega ali rjavega boksa iz laka in v kombinacijah.

Din 125.-

Iz črnega ali belega Crepe de China! Za šetno in večer. Imamo jih tudi v pumpe obliki.

Din 145.-

Najnovjši model. Iz črnega ali rjavega usnja.

Din 165.-

Za pomladanski sprehod! Iz najboljšega laka, pumpe ali na zaponko z visoko ali polvisoko peto.

Din 85.-

Deški visoki čevlji iz črnega ali rjavega usnja z dolgotrajnimi podplati.

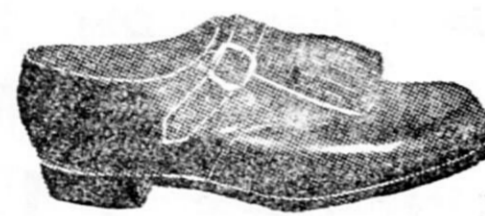
ZA VELIKO NOČ!

Kdor hoče varčevati, ta kupuje PEKO čevlje! — Kdor ljubi svoj dom, ta podpira domačo industrijo. PEKO čevlji pa so izdelek domače podjetnosti in domačih delavnih rok. — PEKO čevlji so na glasu po svoji kakovosti in svojih skrajnih cenah.

čevlji so iz prvovrstnega usnja, s čvrstimi podplati.

Din 85.-

Za pomladanske izlete kupite svojim otrokom ta preizkušeni haferli čevlji.

Din 245.-

Šivan čevljev v Original Goodyear Welt izdelavi. Je trajnejši in odgovarja bolj higijskim zahtevam nego vsaka druga obutev.

Din 195.-

K novi obleki morate nositi ta čevljev iz črnega ali rjavega boksa. Neobhodno potreben za elegantnega gospoda.

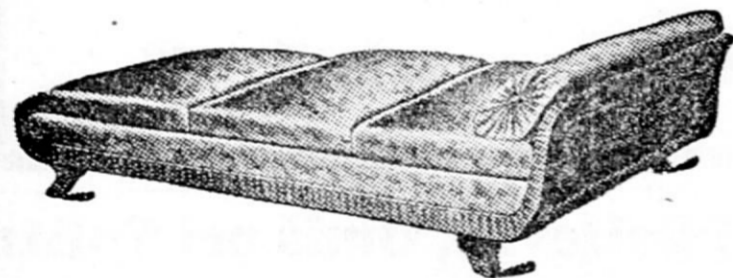
Din 165.-

Čevljev iz tabranega gornjega usnja in prvovrstnih podplati. Vaha noga ostane zdrava, ako nosite ta čevljev.

Vse vrste ženskih in moških nogavic po najnižjih cenah!
Ne glejte samo na reklamo, temveč tudi na kakovost blaga!

SITAR KAROL, Wolfova št. 12

Izdeluje najmodernejše spalne divane.
Solidna izdelava!

Normirane originalne platnice za Ljubljanski Zvon

PO NAČRTU G. PROF. FRANKETA
VEDNO V ZALOGI. — KNJIGOVEZNICA

IV. BONAČ, Ljubljana, Šelenburgova 5

Mizarji!

zanesljivo suhe deske dobavlja
FRAN ŠUSTAR,
parna žaga, LJUBLJANA.
Pri naročilu nad 2 m³ popusta
10 do 20%. — Mizarški motorni
stroji za obdelavo na raspolago.
30 m³ več let starih hrastovih plohov
po isti ceni kot mehke deske. 1152

Izdelujejo se najnovjši modeli otroških vozilov, črna najnovjša tricolosa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Najnižje cene. Ceniki franco.

»TRIBUNA« F. E. L. tovarna dvočoles in otroških vozilov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Naznanilo otvoritve!

Cenjenemu občinstvu naznanjamo

OTVORITEV LESOSTRUGARSKÉ DELAVNICE

v Ljubljani, Zalokarjeva ulica št. 13.

Izdelujemo vse lesostrugarake predmete ter razno galanterijsko blago, kuhinjske potrebščine, igrače itd.

Imamo stalno zalogo na izbiro, izdelujemo po naročilu najhitreje, najtočneje in najceneje.

Priporoča se tvrdka

H. PEČJAK & DRUG
družba z o. z.

Umrla mi je, zapustila nas je kot žrtev materinstva, iskreno-ljubljena

VERA

Pogreb se bo vršil v soboto, dne 19. t. m. ob ½ 4. uri iz mrtvašnice Leonišča, Stara pot 2.

Ljubljana, dne 17. marca 1932.

STANE DERGANČ, trgovec
in ostali žalujoči

Nov poklic

za dame in gospode s ureditvijo strojnega pletenja doma. Zajamčen zaslužek okoli Din 1500 mesečno, ker napleteno plago prevzamemo; plačamo trud za pletenje in dobavimo prejo za predanje. Pišite po brezplačne prospekte še danes na: Domača pletarska industrija Nr. 11 Josip Kašič, Maribor, Trubarjeva št. 2.

VOLNO, BOMBAŽ, SVILO, SUKANEC, GUMBE, ZAPONE in ves ostali PRIBOR za pletenje

nudi najceneje tvrdka

ADAMIČ — Kranj

RABLJENI PLETILNI STROJI
vedno na razpolago po zelo ugodni ceni

Znižane cene malih oglasov v Slovenskem Narodu

Uprava »Slovenskega Naroda«, Ljubljana
Knafjeva ulica št. 5

Zaradi splošne denarne krize smo znižali cene malih oglasov na 0,50 par za besedo brez kake druge pristojbine.

Večje inserate, oglase med tekstom, notice, smrtne oznanila, zahvale ter druge objave računamo po najnižji ceni. Pri večkratnem naročilu še poseben popust po dogovoru.

Oglasi se lahko naročijo tudi v naših podružnicah:

Maribor, Grajski trg št. 8

Novo mesto, Ljubljanska cesta

Poslužite se ugodne prilike, uspeh bo siguran!

Opozorjamo zlasti na velkonočno številko, ki izide v prav posebno pomnoženi nakladi

Celje, Kocenova ul. 2

Jesenice, Ob kolodvoru 101